

XII. Genel Kurul Toplantısında Konuşan Üyelerimizin Konuşmalarını Aşağıda Veriyoruz

ODA BAŞKANI EŞREF ÖZAND'IN AÇIŞ KONUSMASI

Sayın Bakanlar, sayın misafirler ve sayın Genel Kurul üyeleri;

İnşaat Mühendisleri Odasının 12. Genel Kurul toplantısına katılmanız ve şeref vermiş olmanızdan dolayı sizlere Yönetim Kurulu ve şahsım adına teşekkürlerimi arz ederim.

12 nci Genel Kurulumuzun açılışını yaptığımız bu gün huzurunuzda meslek topluluğumuzu ilgilendiren çok önemli bir takım problemler getirmiş bulunmaktadır.

Geçen seneden bugüne kadar bu problemler üzerinde çok çekişmeli çalışmalar ve mücadeleler yapılmış olduğuna işaret ederken bundan sonra da bu mücadelelerin artan bir tempo ile devam edeceğine inanmaktayız.

Bu arada şunu da önemle tebarüz ettirmek istiyorum.

Bu mücadelelerimizde meslek topluluğumuzdan teşrif hayata atılarak Meclise katılmış milletvekili meslektaşlarımız bizimle elbirliği yapmakta tereddüt etmemişler ve Personel Kanunu ile ilgili kanun tadili teklifini Meclise vermişler ve bunda bütün güçleriyle bize destek olmuşlar ve olmaktadırlar. Bu meslektaşlarımıza gösterdikleri değerli hizmet ve işbirliğinden dolayı huzurunuzda teşekkür etmeyi bir borç sayarım.

Bugün şunu açıkça anlamış bulunuyoruz. Yeni Memurlar Kanunu ve sınıf tüzükleri meslek topluluğumuz için lâyık olduğu mevkiî tanımak istememekte ve bunun da daha ziyade personel dairesinin tutumundan ileri geldiğine inanmaktayız.

Bu tutumun meslek topluluğumuza getireceği zararlar yanında, kalkınmanın % 65 inin inşaat mühendisleriyle yapılması mecburiyeti bakımından memleketimiz için de büyük

yük zararlara sebep olacağına ve bunların telâfisinin güçlüğüne işaret etmek isteriz.

Bugün bütün dünyada olduğu gibi memleketimizde de mühendislik mesleği diğer mesleklerle nazaran en başta yer almaktadır. Bu mevki sınıf tüzükleriyle alt kademelere indirmeye zorlamak ve buna çalışmak hakkı görmek istemeyen haksız bir davranıştan başka bir şey değildir. Bu konu üzerinde çalışma raporumuzun basılmasından sonra görülen süratlı gelişmeler bunun gündemin ilk

maddesinde yer almasını zorunlu kılmiş ve buna ait isteğimiz riyaset divanına sunulmuştur. Bu konuda sizlere arkadaşlarımız konuşmalarıyla daha geniş açıklamalarda bulunacaklardır. Kıymetli vaktinizi daha fazla ıssal etmemek için sözlerime son verirken, Yüksek Kurulumuzun isabetli görüş ve kararlarının muvafakiyetimiz için en büyük kuvvet kaynağı olacağına inandığımızı belirtir ve Odamızın 12 Genel Kuruluna başarılar dileğiyle hepinize en derin saygılarımı sunarım.

Başkanlık Divanından bir görüntü

GÜLTEKİN TOPÇAM'IN KONUSMASI

Sayın Başkan,
Değerli Meslektaşlarım,

Odamız, bu seneki Genel Kurul Toplantımıza mesleğimiz ve yurt kalkınmamız yönünden çok önemli olan bir konuyu getirmiş bulunmaktadır: "İnşaat Mühendisliğinin gelişmesi ile ilgili düşünceler, yasama organlarından Hükümetten beklediklerimiz".

Kalkınma ve gelişme çabası içinde bulunan yurdumuzun, yatırımlarının % 60 - 65 inin inşaat mühendisliği alanına girmesi, konunun ne derecede önemli ve hayati olduğunu göstermeye yetmektedir. Bu neden-

ledir ki, meslektaşlarımızda kendi çevrelerinde, her gün biraz daha artan bir ilgi ve hararetle bu konuyu kendi aralarında tartışa gelmektedirler. Odamızın bunu hissederek, bu konuyu, meslek mensuplarımızı bir araya toplayan kongremize getirmiş olmasını kıvançla karşıladığımızı belirtmek isteriz. İnşaat mühendisinin payına düşmekte olan büyük yatırımların istenilen nitelik ve nicelikte, ekonomik olarak zamanın da yerine getirilebilmesi, hiç şüphesiz bu işleri yapacak olan mühendisin sayısına yetişkinliğine, yardımcı olacak sınıfların durumuna ve nihayet onun iş

hayatının kendisinden en iyi randıman ve sonuç alınacak şekilde düzenlenmiş olmasına bağlıdır. Konuya girmeden evvel burada hemen şunu belirtmek isteriz ki, şimdiyedek inşaat mühendisi yurt kalkınmasında kendisine düşen ağır görevi, bilinçli olarak her türlü güç şartlar altında yerine getirmek için savaşmış ve bunda da kanımızca başarı göstermiştir. Ancak, hergün biraz daha iyiye biraz daha güzele ulaşmak arzu ve çabası içinde olan bizler, yarın ki görevlerimizi daha iyi başarabilme yollarını aramaktayız. Bunun gizi de sanımızca mühendisin yurdumuzdaki sayısı, yetiştirme şartları ve çalışma düzeni ayrıntıları içinde bulunmaktadır. Bu sebeple, bu ayrıntıları tek tek gözden geçirmek ve mühendisliğin gelişmesi bakımından aksayan veya noksan olan hususlar görüyorsanız bunları bulup çıkartmak ve şayet planlarımız içinde kalıyorsa çareleri üzerinde durmak yerinde olacaktır.

İnşaat Mühendisi Sayısı :

Önce yurdumuzdaki inşaat mühendisleri sayısını ele alalım. Yaklaşık olarak beşbin civarında inşaat mühendisimiz vardır. Bu miktarın yeterliliği tartışma konusu olamayacak kadar açıktır. Karşıt bir görüşe örneğin, "gereği gibi istihdam olunması halinde yeteri kadar mühendisimiz vardır" gibi bir düşünceye "sayı" yönünden asla katılamıyoruz. Mühendisin iyi istihdamı hiç şüphesiz son derece önemli bir husustur, ve buna aşağıda değineceğiz. Ancak, iyi istihdam halinde de mühendis sayısının yeterliliğini görmek için istatistiklerde, gelişmiş ülkelerin nüfuslarına oranla sahip oldukları mühendis sayısına bakmak zannederim kâfi gelecektir. Sayın Meslektaşımız Suha Somer'in söyledikleri, bu hususta bizi yeteri kadar aydınlatmaktadır. Bugün hepimiz biliyoruz ki gelişmiş ülkelerin teknik gelişimlerinde hız ve aralarında sürdürdükleri yarış artık bir mühendis sayısı yarışı haline gelmiştir. Ve bu sebeptendir ki bu ülkeler öncelikle mühendis sayısını hızla artıracak tedbir ve çarelerin peşindedirler. Bu arada, ekonomik durumlarının kuvvetli olmasına da dayanarak yabancı mühendise de kapılarını aç-

mışlar ve bizim gibi gelişme yolunda çaba sarfeden ülkelerin mühendislerini de çekmeğe başlamışlardır. Amerika'da, İngiltere'de ve bilhassa Almanya'da çalışan yabancı mühendis sayısı azımsanamıyacak bir miktara ulaşmıştır. Gelişmiş ülkelerin mühendis ihtiyacını karşılamakta güçlük çektiği ortada iken yurdumuzda yeter sayıda mühendis olduğu gibi bir düşünceye asla yer vermemek gerekir.

Bir memlekette mühendis sayısının azlığı yalnız ona tevdi edilen hizmetlerin iyi görülmemesine ve aksamasına yol açmaz, aynı zamanda mühendisliğin gelişmesinde de başlıca engellerden biri olur. Zira, iş hacmi altında bulunan mühendis, işinin gerektirdiği etüd ve incelemelere yeteri kadar zaman ayıramaz ve bunun

Gültekin Topçam

sonucu olarak da hem işinin kalitesi düşer, hem de onda beklenen gelişim ve değerlendirme istenen, arzulanan seviyeyi bulamaz.

Mühendislik her şeyden önce yaratıcı, bulucu, geliştirici bir meslektir. Bu sebeple, bu niteliklerinin gelişmemesi ve yozlaşması halinde bir takım rutin uygulama işleri yolunda gidiyor gibi görünse bile yaşayan tarafını kaybeder. Tarih, yaratıcı, bulucu taraflarını ve atılışlarını kaybeden milletlerin yok oluşlarının örnekleriyle doludur. Bu nedenle gelişme çabaları içinde bulunan yurdumuzda, mühendise yaratıcı gücünü kuvvetlendirecek ve değerlendirecek ortamı ve şartları sağlamak, üzerinde önemle durulacak konulardan biri olmalıdır.

Mühendis sayısının hızla çoğaltılması görüşünü benimsedikten sonra yapılacak şey, yatırım plân ve programlarına göre objektif ölçülerle mühendis ihtiyacını tesbit etmek ve

yurt olanaklarını da göz önünde bulundurarak, hem mühendis ve hemde teknik yardımcı sınıfların sür'atle yetiştirilmesini sağlamak olacaktır. Esasen yurdumuzda teknik öğretimin önemi çoktan benimsenmiş bir husustur. Ancak bu alanın iyi plânlanmış olması gereklidir. Çok sayıda mühendis ve ona yardımcı sınıf yetiştirmede kalitenin düşmemesini gözetmek ve buna yol açmamak gerektir. Mühendis yetiştiren Üniversite ve Teknik Okullar ile yardımcı teknik eleman yetiştiren Tekniker okulları, Sanat Okulları gibi kurumlar birbirlerinin boşluklarını dolduracak şekilde programlanmalı ve yetiştirme metodları bakımından iyi plânlanıp koordine edilmelidirler. Bu konuda odamız, adı geçen kurumlarla işbirliği yapmak ve onlara yardımcı olmak durumundadır. Nitekim oda talimatnamemizin oda gayeleri madde 6 b'sine "İnşaat Mühendisliği öğretiminin memleket ihtiyacına, ileri memleketlerdeki seviyeye ve gelişmelere göre organize edilmesinin sağlanması için vekâlet ve müesseseler ile iş birliği yapmak, "hükümü konulmuştur. Bu görevi odamızın titizlikle ele alıp yardımcı foksiyonunu yerine getirmesi halinde önemli faydalar sağlanacağı muhakkaktır.

Mühendis Yetiştirme Şartları :

Değerli Meslektaşlarım, burada hemen bir hususu tesbit etmek gerekecek : Kanaatımızca her lise öğrencisi yapmış olana mühendislik tahsil ettirmek mümkün değildir. Mühendislik öğrenimi için bir ön şart vardır. Bu da ilk, orta ve lise öğrenimi sırasında fen derslerinde ortanın üstünde bir başarı göstermiş olmaktır. Genel olarak bu nitelikte olan öğrencilerin sınıflarının çalışkan öğrencileri arasında olduğu da bir gerçektir. Bu ön şartı haiz olmayan öğrencileri teknik öğretim içine almak hem yorucu hem de tatmin-kâr olmayan sonuçlar verebilir.

Bu sözlerle belirtmek istediğim husus şudur, mühendislik öğretimine gelen gençler genel olarak devletin kendilerine ilk, orta ve lisede sağlamış olduğu öğrenim olanaklarını, çalışarak yetenekleri oramında en iyi değerlendirmiş öğrencilerden olmaktadır. Bu husus onlara, hem mesleki

öğrenimleri sıralarında hem de mesleki çalışmalarını sırasında devlet yönünden göz önünde bulundurulması gereken bazı haklar elbette sağlanmalıdır. Her çalışan insan kendi için olduğu kadar, yurt içinde bir değer yaratmaktadır. Okul sıralarında çalışanların ve sonra güç meslek öğrenimlerine yönelenlerin, zor görevleri omuzlayanların - burada elbetteki sadece mühendisi kastetmiyoruz - her zaman takdir görmesi ve değerli tutulması gerekir.

Meslektaşlarımız olmak üzere, mühendislik öğretimine başlayan çalışan öğrencilerin, enerji ve kabiliyetlerinden en iyi şekilde istifade etmek ve fazla yormaksızın onlara mesleki temel bilgileri vermek teknik öğretim kurumlarımızın çok hassas bir görevi olmaktadır. Öğrencinin eğitimi sırasında edineceği temel bilgiler, çalışma dipislini ve metodu onun öğretiminden sonraki bütün meslek hayatına birinci derecede tesir etmektedir. Mühendisliğin gelişmesi her yıl aramıza katılan meslektaşlarımızın daha gelişkin ve iyi yetiştirilmiş olmalarına sıkı sıkıya bağlıdır. Bu nedenledir ki biz bu konuda bazı dertlere değinmek istiyoruz. Derdin biri ve önemlisi yabancı dil bilme meselesidir. Orta öğretim kurumlarının olanakları azdır; öğretmen noksanlığı, ders araçlarının yetersizliği, bir sınıf içerisinde çok sayıda ve çok farklı seviyede öğrencilere bir arada lisan öğretilmeye çalışılması sonucu, çalışan bir öğrencinin bile lisan bakımından zayıf yetişmesine sebep olabiliyor. Mühendislik öğreniminde ve sonradan meslek hayatındaki gelişme için yabancı dil bilmek, kanaatımızca vaz geçilmez bir husustur. Bu sebeple, mühendislik eğitimi yapan kurumlar, lisan bilgisi zayıf olan öğrencilere bu noksanlarını giderecek imkânları mutlaka sağlamalıdır. Ancak bu şekilde, öğrenim yılları içinde öğrencinin, kitap araştırma, etüd ve inceleme yapması mümkün olabilir.

Mühendis istihdam eden yatırımcı devlet dairelerinin bir çoğu mühendislikte lisanın önemini anlamış bulunduklarından meslektaşlarımızın bu noksanını gidermede geniş çabalar sarfetmişler ve halende etmektedirler. Ancak, sonradan edinilmeye

çalışılan ve çok defa orta öğretimi sırasında öğrenmeye çalıştığı dilden başka bir dili öğrenmek zorluğuna düşen meslektaş, mesleki etüdleri ve çalışmaları bakımından en verimli olabilecek yıllarını lisan öğrenmek çabası içinde harcamak ve enerjisini bu uğurda tüketmek durumunda kalmaktadır. Derdin bir diğeri de Türkçe mühendislik eserlerinin azlığı meselesidir. Gerek öğrenim sırasında, gerekse ondan sonraki mesleki çalışmalar sırasında, dilimizde yazılmış veya dilimize çevrilmiş kitapların azlığı mühendisin yetişme ve gelişmesine önemli derecede etkilemektedir. Bu hususta gerek öğretim kurumları ve gerekse kamu ve özel mühendislik kurumları yarışmasına bir çaba içerisinde olmalıdırlar.

Değerli meslektaşlarımız, eğitim konusu önemli bir konu, önemli olduğu kadarda genişlemesine ve derinliğine büyük bir konu. Bu daracık konuşma çerçevesi içinde dahada detaya gitmeye imkân yok. Ancak bu hususta son söz olarak şunları demek isteriz : İnsan, doğrultusunu ve temel bilgilerinin çoğunu eğitimi sırasında alır. Eğitimi yapan bütün kurumlar bizler için birer ana gibidirler. Oluşumumuz onların varlığında gelişir. Meslek hayatımıza sıhhatli ve kusursuz doğarsak gelişmemiz, boy atmamız kolay ve mümkün olur. Aksi halde ise, kusurlu oluşumdan sonra gösterilecek çabaların sonucu kısır olmaya mahkumdur. O halde, bizleri yetiştiren ve her yıl aramıza yeni meslektaşları katarak, yurt yararına büyüyüp gelişmemizi sağlayan mesleki eğitimi yapan kurumlarımıza her türlü maddi ve manevi yardımı yaparak onların geniş olanakları içinde faaliyet göstermelerini sağlamak mühendisliğin geleceği bakımından önemli bir husus olmaktadır.

Konumuzu başlangıçta da belirttiğimiz gibi, üç ayrıntı içinde mühendisin miktarı, yetişme şartları ve çalışma düzeni içinde inceliyorduk. İlk ikisine imkânımız nisbetinde değinmiş olduk. Şimdi üçüncüye yani mühendisin çalışma hayatına geçiyoruz. Bu husus, bütün meslektaşlarımızı yakinen ilgilendiren bir konudur ve aynı zamanda mühendis potansiyelinin yurt yararına en uygun

tarzda kullanılması ile ilgili olan bir sorundur.

Mühendisin Çalışma Şartları :

Değerli arkadaşlarımız, inşaat mühendisliği bu gün artık çok geniş bir meslek alanıdır. Barajlar, yollar, köprüler, limanlar, hava alanları, sivil binalar, çeşitli fabrika ve endüstri yapıları gibi saymakla bitmeyen her birinin konusu ayrı bir bilgi ve tecrübe isteyen sahalara haline gelmiştir. Bütün bu saydığımız yatırım işleri mesleki eğitimin dışında edinecek namütenahi bilgilerin varlığına işaret etmektedir. Mesleğe yeni atılan bir mühendis, bu işleri yapan kamu veya özel kurumların içinde yetişecek, olgunlaşacaktır. Bugün inşaat mühendisliği sahasında en önemli yatırımı devlet yapmaktadır. Daha öncede değinmiştik, devlet yatırımlarının % 60-65 i mesleğimizle ilgilidir. Özel sektör yatırımında ise inşaat mühendisliği pek fazla çeşitli işler göstermiyor. Yukarıda sıraladığımız mesleğimiz sahasına giren işlerin çoğu, kamu hizmetleri olarak yapılmaktadır ve Devlet yatırımların kendine bağlı kurumlar eliyle yapılmaktadır. Bu kurumlar ise işlerin bir kısmını kendi kuruluşları içerisinde istihdam ettikleri inşaat mühendisleri ve teknik personeliyle yapmakta bir kısmında işi müteahhit firmalara vermek ve kontrol hizmetlerini de kendi ifa etmek suretiyle yaptırılmaktadır. İnşaat mühendislerinin bugün takriben % 65 - 70 i kamu sektöründe geri kalanı özel mühendislik kurumlarında çalışmaktadırlar. Bu da gösteriyor ki mühendislik çalışmalarının düzenlenmesinde başlıca rol devlete düşmektedir. Mühendis istihdamı ve mühendislik hizmetlerinin görülmesi bakımından kamu sektörünü, özel sektörü ve kamu özel sektör ilintilerini düzenleyen hükümlerin mühendisliği geliştirici yönde iyileştirilebilmesi, mesleğimiz için olduğu kadar yurt kalkınması bakımından da son derece önemlidir. İnşaat mühendisi sayısının, yapılacak ve yapılması gereken işler karşısında azlığı onun istihdamında çok dikkatli olmayı gerektirmektedir. Devlet hizmetinde mühendis çalıştırmada geçirilmiş uzun tecrübe yılları var. Bu tecrübeden azami istifade etmek gerekir. Yatırımların amacına ulaş-

ması, devlet hizmetinde bu faaliyeti yürütecek yeterli bir kadronun sürekli olarak iş başında bulunmasına ve bu kadronun her gün artan bir tecrübe ve bilgi ile, maddi manevi endişelerden uzak olarak görevi başında tutulmasına bağlıdır.

Geçmişte bu hususu temin için mühendis, devlet memurlarının tâbi olduğu statü dışına alınmış ve yevmiyeli personel çalıştırma usulü vâz edilerek mühendisin tatmin çareleri aranmıştır. Ancak bu istihdam düzenide uzun süre, çeşitli devlet kurumlarında eşit uygulama sağlanamaması ve bu kurumların birbirlerinden mühendis kapma çabaları sebebiyle istenileni vermemiştir. Sürekli yer değiştirmeler teknik elemanın bir işte değerlenip boyatmasını geniş şekilde engellemiştir. Yevmiyeli personel çalıştırma usulü giderek gelişip yevmiyeli personel yönetmeliği kararnamele haline gelmiş ve en sonunda 4/10195 no. lu kararname ile bu günlük istihdam şeklini bulmuştur.

Ancak, bu kararnamenin, mühendisi meslek dışı elemanlarla aynı statü ve dereceler altında toplaması bilhassa mesleğin genç elemanlarını tatmininde, devletin karşısına meslektan olmayan ve sayıca çok fazla bir kitleyi çıkardığından, bu elemanların devlet hizmetine çekilmesi heme hemen imkânsız hale gelmişti. Bu sebepledir ki devlet hizmetinde inşaat mühendisliği hizmetleri, geniş ölçüde daha alt formasyondaki teknik elemanlara yaptırılır olmağa başlamıştır. Bu halin devlete çeşitli maddi zararlar tevlid edeceğini her halde uzun uzun anlatmaya ihtiyaç yoktur. Halböyle iken 4/10195'in günün şartlarına daha iyi cevap verecek bir şekilde değiştirilmesi beklendiği bir sırada, 657 sayılı devlet memurları kanunu çıkmış ve bu kanun mühendis istihdamını da kapsamı içine almıştır. Odamızın ve işbirliği içinde bulunduğumuz diğer odaların bu kanun hakkındaki görüşü, mühendislik istihdamı yönünden çeşitli problemlerin ortaya çıkacağı şeklindedir. Mühendis odalarının yapıcı görüşleri açıklanmış, Hükûmet ve yasama organı üyelerine, iletilmiştir. Memnuniyetle müşahade ediyoruz ki problemimiz gerekli ilgiyi görmektedir.

Gerçekte, ötedenberi meslektaşlarımız kanuni bir statüye kavuşmayı istemişlerdir. Bu sebeple mesleğimizin özelliklerine uygun, mühendis statik memurlar haline getirmeyecek, dinamizim ve enerjisini tam olarak kullanmasına imkân verecek ve mesleki gelişmesini temin edecek kanuni bir statüyü bütün meslektaşlarımız beklemektedirler. Böyle bir statü mühendisin devlet hizmetinde sürekli faaliyetini sağlayacak ve mesleğimizin gelişip yurt yararına en iyi şekilde işlemlerini temin edecektir.

Değerli meslektaşlarımız, yatırımların aksamasının bir sebebi olarak projelerin zamanında hazırlanmaması gösterilmektedir. Proje işlerinin, mesleğimizin gelişmesi yönünden önemli bir husus olması bu konu üzerine biraz eğilmemizi gerektiriyor. Örneğin yeteri bir etüd yapmaksızın hazırlanan avan projelerle işlerin yapımına girişmek, bilâhare tatbikat projelerinin yetiştirilememesi halinde işin gecikmesine bazan da ön etütlerin yetersizliği sebebiyle uygulamada ortaya çıkan problemlerin hallinde müşkülâtla karşılaşılmasına yol açabilir. Halbuki yatırım işinin tecrübeli elemanlarca etüd edilip projelendirilmesinden sonra uygulanması halinde ise, uygulama müddetinde ve mühendis emeğinde önemli tasarruf sağlanacağı gibi işin müteahhitce yapılması halinde idare müteahhit ilişkilerinde de ihtilâfların asgariye incecini rahatça ifade edebiliriz. Ne çareki etüd ve proje işlerinde çalışan mühendis sayısının azlığı elemanların yer değiştirmeleri sebebiyle, tecrübeli elemanın nadir bulunuşu etüd ve proje hizmetlerinin yürütülmesini ciddi şekilde güçleştirmektedir. Ancak, geçen yıllar içinde bu hizmetleri dahada zor duruma sokan ana faktör, yatırım programlarının uygulama zamanına karar verirken bunların etüd ve projelendirilme işlerine bir zaman aralığının tahsis edilmemesi olmasıdır. Etüd ve proje işlerinin yoluna girmesi ancak proje programları ile yapım programlarının ayrı ayrı mütalâa edilmelerine ve projelendirilmiş işlerin yapım programlarına alınması usulünün benimsenmesine bağlıdır. Bunun için yapım programları ile proje programlarının ayrılması ve işin

türüne göre bir veya birkaç yıllık programlarının önceden hazırlanması gerekir. Tabii yatırımcı dairelerin plânlama ünitelerinin bu hizmetleri görececek şekilde teşkilâtlandırılması konunun hallini kolaylaştıracaktır. Burada bir önemli husus da mühendis, genel olarak etüd - plân ve etüd - proje hizmetlerini gösterişsiz ve tatmin edici bulmaması ve uygulayıcı veya yönetici hizmetleri tercih etmesidir. Proje çalışmaları alanı, şüphesiz mühendisliğin teorik bilgilerine en fazla ihtiyaç duyulan bir alandır. Ve iyi bir projeci olmak için bu hizmet dalında uzun süre sabırla çalışmak gerekmektedir. Projesiz uygulama düşünülemediğine göre mühendisliğin teorik yoğunluk kazandığı bu alanlarına ayrı bir önem vermek zorunlu olmaktadır. Bugün proje şubelerinin durumu pek te iç açıcı değildir. Bu konuda bir proje ünitesinde yaptığımız etüdü sonuçu şöyledir: Proje ünitesinin görevini gereği gibi ifası için gerekli kadro talebi 30 - 35 mühendis, 15 yıllık sürece istihdam edebildiği mühendis ortalaması 15 - 20; 1950 - 1965 yılları arasında üniteye çalışıp ayrılmış mühendislerin sayısı 95'in üstünde; 1964 yılında ünitenin yıl sonu mühendis mevcudu 18, aynı yıl içinde üniteden ayrılmış olanların sayısı 14; 1965 yılında ünitenin yıl sonu mevcudu 20; aynı yıl içinde ayrılan eleman sayısı 10.

Görülüyor ki, bu proje ünitesi sürekli bir personel değişikliği içinde bulunmaktadır. Bu durumda, mühendisliğin bu alanda gelişmesinin ciddi bir tehlike arzettiğini ifadeye mecburuz. Proje şubelerinin merkez şubeleri oluşu ve arazi veya şantiye zammı, hizmet ağırlığı zammı ve mahrumiyet zammı gibi mühendisi maddi tatmin imkânlarından yoksun oluşu bu durumu hazırlayan sebepler arasındadır.

Yatırımcı dairelerin idari kademelerinde olan delişikliklerin sürati hakkında da bir fikir edinmek için meslektaşımıza Karayolları Genel Müdürlüğünün yeni bir neşriyatını "Karayolları Rehberi" adlı kitabı salık vermek isterim.

Bu değerli teşkilâtın önemli kademelerinde zaman içinde olan değişiklikleri görmek bakımından mes-

lektaslarımızın bu kitabın 100 - 106 sayfalarına bir göz gezdirmelerini dilerim.

Böylesine değişimler içerisinde, bu kurumun hizmetlerini yürütmüş olmasına ve hem de halk oyunda takdir toplamış olmasına bakarak, acaba, gerekli değişiklikler bir yana, sürekli kadrolarla çalışılsaydı neler olmazdı diye düşünmemek elden gelmiyor. Meslekte ciddi gelişmeler sağlamak için, hizmetlerde sürekli çalışma yolunu açmak, araştırma ve etüd işlerine gereği kadar yer vermek ve Teknik Üniversiteler ile sıkı bir işbirliğine girmek lazımdır. Mühendislik işlerinin standardize edilmesi, teknik şartnameler hazırlanması ve günün gereklerine göre geliştirilmesi merkezi araştırma ünitelerinin tesisi gibi konular ciddi mühendislik meseleleri olarak önümüzde durmaktadır. Bu konuda kurumlar arasında teknik iş birliğini temin etmek ve bölünmüş araştırma güçlerinin koordinasyonu ile pratik meselelerimize yönelmelerini sağlamak faydalı bir adım olabilir. Mesleğimizde ihtisaslaşmaya önem vermek, bunun şartlarını yaratmak ve mühendisliğe batı ölçüsünde bir değer anlayışı getirmek zorunludur. Teknik bilgi ve ehliyetle önem verdiğimiz derecede mesleğin gelişmesi mümkün olacaktır. Mühendislik çalışmalarını düzenleyen hükümlerin bu hususu sağlayacak nitelikte olması lazımdır. Devlet hizmetlerinde mühendisliğin gelişmesini sağlayabilmemiz halinde, bu husus usullerin, teknik ve yapım şartnamelerinin gelişmesine yol açacak ve dolayısıyla de serbest mühendislik hizmetlerinin de kamu sektörü ile müşterek çalışmalarında kolaylık ve iyi bir işbirliği olanak kazanacaktır.

Bu gün özel mühendislik kurumlarının ve müteahhit firmaların kamu sektöründen şikâyetlerde bulunmalarının nedenlerinden biride yukarıda belirttiğimiz gibi iki sektörün ilintilerini tanzim edecek hususların tatmin edici seviyede olmamasıdır. Bu ilintileri düzenliyecek kanun ve ni zamların konulmasında ve yukarıdan itibaren sıralaya geldiğimiz mühendisliğin gelişmesi ile ilgili problemlerin hallinde yasama organları-

nın ve Hükümetimizin dâvalarına sahip çıkmasını dilemekteyiz.

Hepinizi en içten saygı ve sevgi ile selâmlarım.

ARİF ONAT'IN KONUŞMASI

Sayın Başkan, muhterem divan üyeleri, muhterem Bakanlarımız, misafirlerimiz ve kıymetli meslektaşlarım. Her şeyden evvel meselenin bizim mi, devletin mi meselesi olduğuna açıkça beyanda fayda vardır. İnşaat Mühendisleri Odası Kongresinde meselenin ortaya atılışında inşaat mühendislerinin kendilerine fazla ücret ödenmesini, kendilerine daha anlayışlı mevkiller verilmesini, kendilerine mümtaz bir sınıf gibi bakılmasını istemeleri asla ve kat'a bahis konusu değildir. Mesele devletin ekonomik kalkınması, sosyal kalkınması meselesi ile tamamiyle devletle ilgili olan bir meseledir. Benden evvel konuşan kıymetli arkadaşım Gültekin bey meseleyi vuzuhla ortaya koyduktan sonra çok söz kalmıyor. Hususiyetle vaktin geçmiş olmasını nazarı itibara alarak ve mümkün olursa diğer çok kıymetli arkadaşlarımızın görüşlerini almak üzere mümkün mertebe sözlerimi kısa keseceğim. Kanun bir takım modern fikirler getirmiş olmasına rağmen, devlet hizmeti bir takım demir kalıplar içerisinde görülebileceği gibi bir müşahade dönesine istinat etmiyecektir. Tatbikat, meslekte bir takım eksiklikler yaratabilecek olan bir takım yanlış noktalarla kanaatmıca malûldür. Bu kanunun bir devamını, tatbikatını sağlamak üzere getirilmesi icabeden tüzükleri arkadaşım çok veciz ifadelerle belirtti. Ben de ifade edeyim, sureti kat'iyede Devletin hizmetlerinin görülmesi için kâfi değildir.

Aksaklıkları beş noktada toplayabiliriz. Şu noktadan başlayarak arz etmek istiyorum. Personel tedariki bakımından özel sektör ile rekabet eden mesleklerle bir özellik tanınması devletin personel ücret politikasının ilmi esaslara istinat ettirilmemiş olması demektir. Modern personel idaresinde kamu görevlerinde ücretlerin tayini şu dört noktaya dayanmaktadır. Benzer hizmetler için özel sek-

törde ödenen ücret miktarı, devletin ödeme imkânı, devletin personeli için ne derece bir refah sağlayabileceği ve son olarak da üzerinde çok önemle durulması lazım gelen bir nokta, personel tedarik imkânını. Bu açıdan bakıldığı zaman personel tedariki imkânını bir yana bırakarak kamu hizmeti görevlerine ücret tayin ederken personelin tedarikinde güçlüklerle uğrarsınız. Dolayısıyla hizmetinizi göremezsiniz, demektedir. Öyleyse mesele bizim meselemiz olmaktan ötede, devletin meselesidir. Bu açıdan özel sektörde rekabet eden mesleklerden hiç birisine, yalnız inşaat mühendisliğine değil, tüzük göstergelerinde yer verilmemiştir.

İkinci nokta, hizmetin çok değişik şartlarda görüldüğü nazara alınmamıştır. Bu kanun, hep iddia edildi ki, eski anlayışlara göre düzenlenmiştir. Sinyoriteyi esas alan, daima şefflik, müdürlük sisteminin esas alan bir kanun değil, bu kanun liyakata önem veren bir kanundur. Kat'iyetle ifade ediyorum ki, kanunun bazı maddeleri bu espriyi ifade etmiş olmasına rağmen tüzükler liyakata önem vermemiştir. Kendi mesleğimizin haricinde bir misâl vereceğim. Memleket çapında şöret yapmış, memleketin en büyük kişilerini rahatsızlıklarında kendisine müracaat edilebilen, mesleğinde otorite olmuş bir doktor, hekim, eğer bir hastahane de başhekim olmamışsa, devlet ona en yüksek parayı ödeyemez. Şimdi bizim mesleğimizden bir misal vereyim. Bütün meslekdaşlarımızın tanıdığı ve sevdiği şantiye müteahhittliğinde çok isim yapmış bir Fevzi Akkaya ağabeyimiz var. Kendisine hükümetin yetkilileri rica etseler, Keban barajına mesul mühendis ol, bu işleri sen yürüt deseler, ona istediği parayı veremezler, en yüksek kademede Umum Müdüre ödenmektedir. Arkadaşlar, meslek başka şeydir, idarecilik başka şeydir. Meslek sahibi idareci de olur, mesleğinde de yürür. Bu sistem liyakat sistemidir diye ifade edilmesine rağmen kendi mesleği içinde yalnızca mesleğini tatbik etmek suretiyle kamu hizmeti görüyorsa daha yüksek derecelerde para almak için mutlaka ve mutlaka evvelâ makam ve ünvan peşinde koşacaktır. Baş mühendis olacaktır. Fen heyeti

nüdürtü veya bölge müdürü olacaktır. Umum Müdür olmak isteyecektir. Ben umum müdür olmak istemiyorum, ben çok önemli projelerde çalışmak onun hesaplarını yapmak, onun lizalini yapmak istiyorum. Benim neslek imzâm ile devlet yatırımlar yapacak. Hayır diyor tüzükler. Senin nakamın yoksa sana ben muayyen bir seviyede para veririm. Daha fazlasını vermem. Demek ki, bu liyakat sistemi değil. Liyakat sistemini liyakatlı olan idarî mevkilere geçiriyor diye anlamak meslek sahipleri için kat'iyen mümkün değildir. Arkadaşım beyan etti, tekrarında fayda görüyorum. Mesele yalnız mühendislik noktasından değildir. Diğer meslekler noktasından da aynı niteliktedir. Bu meslekler birbirinden az çok farklı olsa bile hizmetin görülmesinde bu mesleklerle ihtiyaç var ise, hizmetin çeşidine göre çok değişik şartları ve şekilleri vardır. Kanun bu şart ve şekilleri göstergelerin tesbitinde nazarı itibare alacağını hükme bağlamıştır. Tüzükler bu kanun hükmünü nazarı itibare almamıştır. Bu tüzüklerde göstergeler var. Bu göstergelere göre yine bir ölçüde bir tetkike gittiğiniz zaman bunun personeli tatmininden uzak ve dolayısıyla bunun şimdi kanun kapsamında olmayan evvelâ İktisadi Devlet Teşekküllerine, ondan sonra İktisadi Devlet Teşekkülleri içinde meslekdaşları, kanun geldiğinde elbette özel sektöre de belki, gönüm istemiyor, dilim varmıyor ama, dış ülkelere kaçıracağız demektir. Şu noktayı tekrar etmekte fayda görüyorum. Özel sektörle rekabeti olan meslek mensuplarına 1939 senesinden beri bazı haklar tanınmıştır. Bu haklar devletin idarecilerinin bu meslek mensuplarına atıfet olsun diye dağıtıkları düşünülemez. Bu haklar mutlaka bir zorunluluktan ileri gelmiştir. Evvelâ 1939 da ıstar edildiğini tahmin ettikim; ya 1938, yada 1939 dur 3656 sayılı kanun bir takım meslekleri saymış, Mühendislik bunun içerisinde ve demiş ki, bu meslek ek görev yapar. Bu ek görevi yaparsa şu parayı alır, demiş. Sonra bu yetişmemiştir. Değişik şartlar, ekonomik şartlar sosyal şartlar zuhur etmiş, konu içine eğilmek mecburiyetindeyiz. Buna sonradan bir takım şartlar

daha ilâve edilmiş. Yevmiyeli istihdam çıkmış. Çünkü hizmet değişik şartları icabettirmektedir. Arkadaşım çok güzel ifade ettiler. Şimdi ne oldu ki, ne değişti ki?.. Bolluk mu oldu, bu şartlar ortadan kalkıyor? Çünkü atıfetler bugün elden alındı. Bunlar elden alınca devlet hizmeti aksamaz mı? Bütün bu neticeden sonra nereye gelindi. Bu noktayı iki üç dakika içerisinde beyan etmekte fayda görüyorum. Şimdi tamamiyle şahsi fikri-

aynı zamanda sormuyorlar. Sora sora da öğrenmiyorlar. Gelin bize söyleyelim diyenlere de, siz bize muhatap değilsiniz, diyorlar. Kanun diyor ki, Devlet Personel Dairesi tüzük tasarılarını hazırlarken federasyonların, konfederasyonların, meslek birliklerinin, sendikaların mütalâasını alır. İnşaat Mühendisleri Odası İdare Heyeti bizim de mütalâamızı alın, dedi. Dediler ki, siz devlet memurları sendikaları kanununda ve mes-

İnşaat Mühendisleri Odası XII. Genel Kurulunu temsilen Anıt - Kabre giden heyet Ata'nın huzurunda

mi söylüyorum. İktisaden geri kalmış ülkelerde hizmet genellikle ehlinin elinde değildir. Bunu şunun için söylüyorum. Mühendisin tüzüğünü hukukçu, hukukçunun tüzüğünü doktor, doktorun tüzüğünü maliyeci yaparsa böyle olur. Mühendis istihdam dairelerden tüzük tasarıları istendi. Oturduk, büyük bir heyecan içinde gece bire, ikiye kadar tetkik ettik. Tasarılar verdik. Düşünüyoruz ki, bu tasarılar tevhit edilecek, Enerji Bakanlığından, Bayındırlık Bakanlığından, İmar İskân Bakanlığından giden tasarılar tevhit edilecek ve kâmil tüzük tasarısı ortaya çıkacak. Hayır, öyle olmadı, bu tasarılar bir yana bırakıldı, Devlet Personel dairesinin ilgilileri yeni tüzükler yaptılar. Bunun için yanlış oldu. Çünkü, Devlet Personel Dairesinin ilgilileri mühendislik mesleğinin incelikleri nelerdir, çalışma şartları nelerdir bilmiyorlar. Bilmemekle de kalmıyorlar,

lek birliklerinin hukuki tâtîrleri içinde olsun bir meslek birliği değilsiniz. Binaenaleyh, sizi kendinize muhatap addedemeyiz. Devlet şûrasına gidildi. Devlet Şûrası kanun konuşturur, elbette haklı, ortaya konmuş kanun tedbirleri içinde dedi ki, siz meslek birliği değilsiniz, şu kanunun tarif ettiği anlamda değilsiniz, bu kanunun gerekçesinde bahsedilen mânada değilsiniz.. Şimdi ben soruyorum. İnşaat Mühendisleri Odası İdare Heyeti Türkiye'de mühendislerin nasıl çalıştığını, ne özellikler taşıdığını, devlet dairelerinde hizmetlerin görülmesinde ne gibi vazifeler gördüğünü ben anlatıyorum, sen tüzüğünü ona göre yap, diyor. Fakat Personel Dairesi hayır, diyor. Seni dinlemem, kanunda da olmasa, nizamda da yazılmasa bir mühendislik tüzüğü yapılırken makbul olan akli yol evvelâ mühendisler Odasına gidip, onların kanunî yetkileri olan

İdare kurulumuz ile istişare etmek icap etmez miydi? Ama tersine İdare Heyetimiz size yardımcı olalım diyor, onlar siz muhatap değilsiniz, diyor. İşte tüzük tasarıları bu atmosfer içerisinde hazırlandı ve böyle oldu. Böyle bir tutum ve davranış her türlü izahtan varestedir. Arkadaşlar, sabrınızı suistimal etmemek için şöyle bir tebliğin, eğer mümkün olursa kongrenin görüşü, kongrenin temennisi olarak, kongrenin kararı olarak ilgili mercilere ulaştırılmasında, devlet hizmetinin aksamaması bakımından - mühendisler kendi geçim şartlarını iyiye götürecek olan her yerde mutlaka bulunurlar - devlet hizmetinin aksamaması diye bir tavsiye bir temenni kararı olarak şu hususlar ilgili mercilere duyurulmalıdır. Kanunun bazı noktalarını arkadaşım izah ettiler, sıklıklara haiz realitelere uymayan tarafları vardır. Bir taraftan bunlar, diğer taraftan tadil hükümleri süratle getirilir. Kanunun aksaklık görülen tarafları tadil edilmelidir. Tüzüklerin kanundaki esprisine göre mutlaka yeniden ve fakat hangi tüzük yapılıyorsa o tüzüğün tatbik edileceği meslek gruplarının salâhiyetli kişiler almak suretiyle tadil etmelidir. Benim böylece iki teklifim olmuş oluyor. Zannediyorum, meseleyi hal yoluna getirebilecek hususları bu iki ana noktada toplamak mümkündür. Sabrınızı daha fazla taşımamak için hepinizi saygı ile selâmlayarak sözlerimi bitiriyorum.

ANKARA MİLLETVEKİLİ HÜSEYİN BALAN'IN KONUŞMASI

Sayın Başkan, Sayın Bakan ve kıymetli arkadaşlarım; Mühendisler Odasının 12 nci Genel Kurul toplantısında, hanada söz verdiğinizden dolayı Sayın Başkana teşekkür ederim. Benden evvel konuşan arkadaşlarım 657 sayılı Devlet Personel Kanunu hakkında görüşlerini ortaya koydular, bendeniz de bu mevzu üzerinde konuşacağım. Ancak bu mevzuun bazı kısımlarında benden evvel konuşan arkadaşlarımın yaptığı konuşmaları mütalâa edecek ve ekseriyetle onların dokunmadığı noktalara temas edeceğim. Bu maruzatımda alacağım misaller şahsıma ait olursa mazur göreceğinizi ümit ederim.

Muhterem arkadaşlarım, oldum olası teknik camia vatanseverlik hisleri istismar edilmiş bir camiadır. Bilhassa mühendisler camiasını, devlet istismar etmiştir, özel sektör istismar etmiştir. Evet milyonluk işleri yapmış ama karnı doymamış, sayısız inşaatlar yapmış kirada oturuyor. 24 yıllık meslek hayatı olan bir arkadaşınızım. Gerek öğrenim hayatım, gerekse meslek hayatım başarılarla doludur. Birçok işler yaptım, takdirmeme aldım, hepsi bu kadar, tek kazancım aferin oldu. İçki içmem, kumar oynamam, zevk ve eğlencem yoktur, çok mütevazı bir hayatım vardır, bugün başımı sokacak bir evim yoktur. Ben bu meslekten vefa görmedim, belki arkamdan gelenler huzura kavuşurlar. Meslek nimetlerinden istifade etmek istiyoruz, plânlı bir kalkınma devrine girdik, cemiyet içinde de daima aynı fikir üzerinde duruyoruz. Biz inşaat mühendislerini teknik camia içinde mütalâa ediyoruz. Çünkü üzerinde durduğumuz mesele teknik camia meselesidir. Sadece inşaat mühendislerinin bahuşu meselesi değildir. Bilhassa teknik camianın yani teknik personelin meselesidir. Teknik camia tatmin edilemezse dama taşlarını iyi kullanmıyan bir oyuncu gibi oyunu kayıp edeceği gerçeğini Maliye Vekâleti, Personel Dairesi ve Yatırımcı Daireler anlıyacaktı. Onlara bu gerçeği sizler, meslek aşkı ve kader birliği içinde vücut bulan teşkilâtımız, topluluğumuz anlatacak öğretecek ve kabul ettirecektir.

Sevgili arkadaşlarım 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun birinci maddesinin tadili hakkındaki kanun teklifi münasebetiyle Maliye temsilcisi ve Personel Dairesi temsilcisi Anayasanın 117 nci maddesini öne sürerek 10195 sayılı kararnamenin memur anlayışına uygun düşmediğini, zaman şartları içinde alınmış kanunî müessiriyeti bulunmıyan geçici bir tedbir mahiyetinde olduğunu, niteliklerinde süreklilik vasfı bulunmadığını da izah ettiler. Üniversite, Belediyeler, İktisadi Devlet Teşekkülleri, Subaylar ve Astsubaylar hariç diğerleri 657 sayılı kanunun maddelerine girerler. Şimdi bu izahı herhalde takdir ediyorsunuz. Mecliste Bayındırlık Komisyonunda 1 inci

maddenin tadili için verilen kanun teklifi üzerinde yapılan konuşmaların izahı şeklinde arz ediyorum. Demek ki, Maliye temsilcisi böyle dedi; orada fikrini aldığımız Maliye temsilcisi. Devlet işleri mes'ul kişiler tarafından yürütülecektir. 10195 sayılı kararnameye tabi teknik personelin imza yetkisi olmadığını ileri sürdüler. 657 sayılı kanunun mali hükümleri örnektir, tatmin edicidir dediler. Yani kanun yapanların ve bu kanunu sizlere tatbik edenlerin durumlarını ve tutumlarını huzurlarımızda dile getiriyorum.

Madde 1 — 10195'in memur garantisi yokmuş, Devlet memuru gü-rük iplikle Devlete bağlı olmamalı imiş.

2 — Hastalık halinde doktor ve ilaç veriliyormuş, yeni nizamda, ötekinde yokmuş.

3 — Aile, çocuk zammı varmış.

4 — Plânlı devrede geçici hizmet olmazmış.

5 — İşler sürekli olmalı imiş.

6 — İşler sürekli olduğundan hizmetlerde sürekli olmalı imiş... Ortaya koyduğu maddeler.

7 — Devlet memuru olmiyan elemana milyarlar teslim edilemez diye Maliye temsilcisi beyanda bulunmuş-tur. 10195'den istifade edilerek herkes teknik elemanım diye çalışıyor. Devlet hizmetlerinde bu kadar karsarsız bir madde tatbik edilemez. 657 sayılı kanuna bakalım.

8 — Bu kanun, yani yeni getirilen kanun teknik personeli eskisinden fazla refaha kavuşturacakmış, iddia bu.

9 — Bu kanun memleket gerçeklerine uygunmuş.

10 — Dünyanın hiçbir yerinde imza yetkisi olmiyan teknik personel yokmuş.

11 — Geçici 14 üncü madde öğrenim zamanındaki hizmet süresinin gözönünde bulundurulacağına amir-miş. Milli Eğitim Bakanlığı temsilcilerinin fikri bu. Bunun arkasından Personel Dairesinin temsilcisi bir iki madde ileri sürerek bu kanun sosyal haklar getiriyor demiştir. Sonra has-talık ve izin meselesine temas ediliyor. Güya Teknik Personele bu im-kânlar tanınmıyormuş. Sonra bir in-tibakta bilinmiyen haklar sağlanac-kmış. Hukukî mesnedi var mı? bil-

miyorum. Kat sayı iktisadi bünye ile ilgili olarak arttırılabilirmiş. Bunlar Personel Dairesinin görüşü.

Şimdi Bayındırlık Komisyonundaki görüşmelerde muhalif cephenin görüşlerini böylece özetledikten sonra bu görüşlere huzurunuzda cevaplar arzedeiyim.

Maliye Uzmanına birinci cevabımız; Memuru Devlete bağlayan emeğinin karşılanmasıdır. Yani menfaatidir. Garantiye gelince, bugün bir

diploması elinden alınır. Makbul olan mühendisin teknik mes'uliyetini taşıyan imzasıdır. İmza yetkisinin evveleminde tescilidir. Malî evrakı imza yetkisi ise mühendis için külfettir. Bir maliye milyarlarını mühendislere güvenemiyorsa kendisine zincirle bağlı emniyetli kişiler bulmalıdır.

Kat sayısının esnekliği Devlet lehine kullanıldığı takdirde durum bugünkü anlamında daha kötü olacaktır. Zira kat sayı 4 - 5 deniyor bu-

bir vakiadır. Türkiye'de de imza yetkisi olmayan teknik personel yoktur. İddia ediyorum başka memleketlerde de imza yetkisi olmayan teknik personel yoktur. 14 üncü maddenin hükmü yine işliyecektir. Cevapları bu şekilde kısaca izah ediyorum. Personel Dairesi temsilcisine cevabımız şu oluyor. Sosyal haklar çalışan her şahsın hakkıdır/ Özel Sektörde de bu böyledir. 103 - 104'üncü maddede de kanunî mazaret izinleri, 105' inci maddede de hastalık izinleri var. Bu haliyle olacaktır.

Bugün iyi niyetini göstermeyen Maliye'de intibak mevzunda bir görüş vardır. Menfaat sağlayacağına inanmıyoruz. Bu vaadi Maliye Bakanlığının prensiplerine de aykırı buluyoruz. Çünkü vaatler ile kendi görüşlerimiz birbirine uymuyor. Kanunun 30 uncu maddesinde memurun alacağı ücret görev yeri ile mukayyetir, diye bir ifade vardır. Biraz evvel arkadaşlarımız bunu izah ettiler. Onların dokunmadığı bir nokta çıkabilir. Bilhassa Mühendis çalıştıran Bayındırlık Bakanlığında mühendis ücretleri işlerin muhtelif Bakanlıklara ait oluşu yüzünden inşaata ayrılan tahsisat bünyesinde mütalâa edilmektedir. Bu nokta çok mühim. Şimdi mühendis hangi inşaattan maaşını alacak? içinden çıkamıyacağımız bir durum yaratacaktır. 10195'in tatbikatında serbest çalışan veya özel sektör hizmetinde bulunan mühendislerin devlet hizmetine alınması ve tecrübesinden istifade edilmesi mümkün olduğu halde, 657 sayılı kanunla mümkün olduğu halde, 657 sayılı kanunla mümkün olmamaktadır. Biraz evvel arkadaşım daha etraflıca izah etti. İhtisas üstün kabiliyet ve yeterlilik vasıfları 657 sayılı kanunda değerlendirilmemektedir. Nihayet 10195 e göre eline az para geçmektedir, bundan evvelki tahbikata göre 10195 sayılı kararname ile bugün dahi mühendislerin eline geçen paradan daha az bir para 657 sayılı kanunun tatbikatı neticesi ellerine geçecektir. Bu bir vakıa ve gerçektir. Hesapları yapılmıştır. 657 sayılı kanunda rölabivite, izafiyet muaddeleti yoktur. Ben liseyi birincilikle bitireceğim, müsbaka imtihanını kazanıp altı sene dirsek çürüteceğim, göz nuru döküp, kafa patlatacağım, diploma aldıktan

Kengre Başkanı Rüştü Özal Amî - Kabir defterini imzalıyor

fabrika işçisinin garantisi Devlet Memurundan az değildir.

İkincisi, aynı şekilde işçiler ilaç ve doktor hizmetlerinden yararlanmaktadırlar.

Üçüncüsü, çocuk zammı vs.'yi Almanya'ya giden işçilerimiz alıyorlar. Tabiatıyla verilecektir. Başka bir yol bulunsa da verilecektir.

Dördüncüsü, iş yapmıyan elemanı Devlet beslemek mecburiyetinde değildir.

Mühendisler içinde ayrıca işsizlik tehlikesi mevzuubahis değildir. Devlet memuru Devletten maaş alan kimsedir. Yoksa memur kelimesi bir amele ünvanı değildir. İmza mes'uliyetini müdrük olmıyana yetki verilse de kıymeti yoktur. Kaldı ki, mühendisler imza yetkisine diplomalarıyla sahip olurlar. Hiçbir mühendis diplomasını milyonlara değişmez.

Diploma mühendisin manevi niyetliğinden öte, bir şeref ve namus vesikasıdır. Buna layık olmıyanın

gün. 3'de olabilir yarın. Bir itirazımız olabilir mi hayır efendim, bütçe imkânım bu iki de der. Fakat, daha yukarıya çıkması hiçbir zaman Maliyenin aklından geçemez. Bunun misallerini geçmişte görmüşüzdür. Esneklik garanti değil, bilakis Bunun çorap ipliğine bağlanmış olduğunu göstermektedir. Bir hüsniyet içerisinde bu tutum ıslâh edilmeli ve derhal tadili cihetine gidilmelidir. Bu durum karşısında bugünkü tatbikatı terk etmeğe hiçbir sebep yoktur. Anayasanın 117 nci maddesi Devlete yol göstermektedir. Ama bu çembere sığmayan bir durum var. Urgan koparsa bağlamak zordur, bağlansa da eskisi gibi olmaz. Tecrübeye lüzum yok. Vazifeler kimden alınacak, kime tevdi edilecek, bu nasıl bir kanundur, refaha gidiş bir takım faaliyetler lanse ediliyor. Bu kanun memleket gerçeklerine uygun olabilir. Fakat mühendislik ve teknik personel gerçeklerine uymadığı

sonra da dağda, bayırda, bataкта, tünelde yerin dibinde tehlike için, müşkilât çekeceğim, sen lisenin arka kapısından, Yüksek Ticaretten, Hukukta üç yıl beklemekle benden çok rahat bir maaş alacaksın. Bu olmaz arkadaşlar. 657 sayılı kanun Türk Milletinin plânlı kalkınma yoluna kurulmuş bir barikattir. Biz böyle görüyoruz. 657 sayılı kanun, 10195'e tabi teknik personelin arkasına saplanacak bir hançerdir. Bu bir milletin vicdan ve adalet duygusuna aykırı olup, bunda adalet aramak beyhude olur. Bu durumda hak verilmez, alınır. Teknik Personel milletin plânlı kalkınmasına ümit vermiş baş pehlivanlardır. Tıpkı bir baş pehlivan nasıl beslenirse, ondan da o derece bir netice alırsınız. Teknik personel camiasının bu memleketi aydınlık ufuklara çıkaracağına inanıyorum. Tabii bu camianın başında mühendisler gelmektedir. Nihayet Teknik Personel Türk Milletinin teknik gücünü kafasında taşıyan seçkin kişilerdir. Hakları verilmeli, imkânları genişletilmelidir.

Sevgili arkadaşlarım, uzun süredir İnşaat Mühendisleri Odasının gösterdiği insan üstü gayretler maalesef 657 sayılı Personel Kanununda karşılanmayan emegimizin bu kanunun birinci maddesinin tadili ile elde edilmesini sağlayamamıştır. Durumu arz ediyorum. Odalar Birliğinin faaliyetini ve bizim şahsi faaliyetimizi arzetmiyorum. Bunu sizin anlıyacağınızı ümit ederim. Bu faaliyetler neticesinde bir de teklifim olacaktır.

Birinci maddenin tadili ile elde edilmesi sağlanamamış olan haklarımız vardır, Odamız Bayındırlık Komisyonunda bulunan 657 sayılı Personel Kanununun birinci maddesinin tadili hakkındaki kanun teklifi hükümetin olumsuz davranışları yüzünden tehlikeye düşmüştür. Bilhassa bu noktaya işaret etmek istiyorum. Son çırpınma para etmez. 1 Marttan itibaren yürürlüğe girmesi ile teknik personeli kapsıyan 10195 sayılı kararname ile elde edilen haklarımızı iskat eden 657 sayılı kanunun yürürlüğe girmesinden evvel bir karara varıp tedbir almak mecburiyetindeyiz. Bu noktadan hareketle yüce kuruluşa bir teklif sunacağım. Arkadaş-

larım, bu sunacağım teklif şahsıma aittir, beğenmiyen arkadaşlar beni yermesinler belki Odamızın çalışmalarına ışık tutar endişesi ile bunu getirdim. Mesleki ve arkadaşlarımızın menfaatinden başka hiçbir düşüncem yoktur. Teklifi okuyorum.

Madde 1 — Derhal Sendika kurunuz.

2 — Odalar Birliğine muvazi olarak Sendikalar Federasyonunu kurunuz.

3 — Grev - Lokavt ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunlarını işletiniz.

4 — Üç ay sonra fiili ödeme yapılacakların o güne kadar statü ikmal edilmelidir.

5 — Esasen 10195 no. lu kararname ile yevmiyeli olarak çalışan teknik personel Genel Müdür olsa bile Maliye'ye verilen bordrolarda "İşçi" kelimesi ile vasıflandırılmıştır. Aynı zamanda Sosyal Sigortalara tabidir. Demek oluyor ki, sendika kurunca diğer hususlar hazır. Sosyal Sigortaya ve 10195'e zaten tabidir, çünkü işçi hüviyetindedir. Bordrolarda böyle gösteriliyor. Şimdi neden işçi hüviyeti kaldırılıp, memur hüviyetine sokulmak isteniyor, neden? maaşı düşürmek için. Bu olmaz. Olmazsa işçiliği kabul edelim, eğer çare bulunacaksa. Ayrıca şu hususu bilhassa belirtmek isterim sizi yevmiyeli sigortada memur yapacağım. Demek suretiyle bir harekete girişmek arzu hilâfına mümkün değildir. Bilhassa Bu hususun açıklanmasında fayda vardır. Bu yönden Sendikamızın haklarımızı istihsal edeceği gayet tabiidir.

Sevgili arkadaşlarım, sözlerimi bitiriyorum. 657 sayılı kanun tatbik edildiği takdirde Milletvekili olarak temin edeceğim fayda yılda 15 bin lira, 4 yılda 60 bin lira civarındadır. 657 sayılı kanun tatbik edilirse, sizleri mağdur görmekten duyacağım üzüntü ve çekeceğim vicdan azabından dolayı dört senelik bana öyle bir geliri allah nasip etmesin.

Şimdi arkadaşlarım, hemen buradan çıkacak, karnamı doyurduktan sonra Meclise gidecek teklif vereceğim. Vereceğim teklif şu olacaktır. Odamız bütün arkadaşlarımızı tekliflilerini telif edecek, sizin haklarınızı koruma yolunda teşebbüslere yeniden geçecektir. Bunun için bu tatbikatta

yeniden vakit kazandırmak gerekiyor. Tatbikatın gecikmesi gerekiyor. Daha doğrusu sizlere haklarımızın istihsalı için vakit kazandırmak kasd ile ve 657 sayılı kanun tatbikatında doğacak güçlüklerle çare aramak için hükümete çalışma imkânı vermek gerekçesi ile 657 sayılı Devlet Personel Kanununun bir yıl ertelenmesini istiyeceğim. Bu suretle Odamızın faaliyetleri için hem zaman kazanılmış olacaktır, hem de ilgili Bakanlıklar mühendisler camiasının ihtiyaçlarını bu kanun içerisinde veya muvazi istikamette daha rahatça düştürüp halledeceklerdir. Çünkü, burada konuşan arkadaşlarımız gerekse ben bu ihtiyacı hissettiğimiz kanaatindeyim.

Son olarak 12 nci Genel Kurul çalışmalarınızda ve ağır mes'uliyetli görevlerinizde sizlere üstün başarılar dilerim. Hepinizi muhabbetle kucaklar, sevgiler, saygılar sunarım.

GANİ TÜRKBERK'İN KONUŞMASI

Sayın Başkan, sayın misafirler ve sayın arkadaşlarım. Sayın Gültekin arkadaşımız ve Arif Onat arkadaşımız arizamık her şeyi izah ettiler. Onların söylemedikleri bir iki noktayı arzetmek istiyorum. Hüseyin Balan milletvekili arkadaşımız da çok güzel söylediler. Şimdi efendim, mesele bizim Odanın meselesi, arz ve talep meselesidir. Ne kanun, ne talimat arzu talebin önüne geçemez. Tarih bunu göstermiştir. Suriye'de Cemal Paşa para sürmek istemiştir., Buna muvaffak olamamıştır ve idama gitmiştir. Fakat altının para kıymeti hiç bir zaman değişmez, kâğıt para gibi değildir, biz bu arz talep karşısında altın gibiyiz, o halde kendimizi satmamızı bilmeliyiz. Sayın Hüseyin Balan arkadaşım Sendikaya gidilme fikri üzerinde durdular. Geçen Kongrede de bu arz edildi. Geçen sene bir vazife dolayısıyla Amerika'ya gittim, 16 sene evvel tahsil yaptığım yerleri gezdim, dolaştım. O zaman 84 mühendis arkadaştaştık, bugün hizmette kalmış olanların size rakamını arz edeyim? 15 arkadaş kaldı. O zaman birçok masraflar yapılarak Amerika'ya gönderilen arkadaşların bir kısmı geriye dönmedi, orada kaldılar ve

hususî müesseselerde çalışmaya başladılar. Onların buraya dönmeleri için hiçbir gayret ve onları tatmin edici hiçbir şey bulunamadı. Ve nihayet hepsi kağıtlar, memleketi terk edip gittiler. Orada mühendislik yapmaktadırlar Bunların 25 ini bu ikinci göçümüzde gördük, hepsi kan ağlıyorlar, hepsi vatan hasreti çekiyorlar. Yalnız diyorlar ki, bizim burada bu yaşama şartlarımız varken gelip de bodrum katında yaşamayız.

nik eleman var. Bu elemanlara nasıl para ödüyorsunuz. Ben çek ile öderim, hiç kimse başkasının ne aldığını bilemez. Yalnız ben ve bir de personel şefi bilir ne verdiğimizizi, dedi, Benim üç misli para alan üç elemanım var, birisi Japon, birisi Çinli, birisi de Türktür. Bunlar benim aldığım paranın üç mislini almaktadırlar, dedi ve kendileri de orada böyle üç ayak olmuş gibi iskemleye oturmuş ayaklarını sallıyor

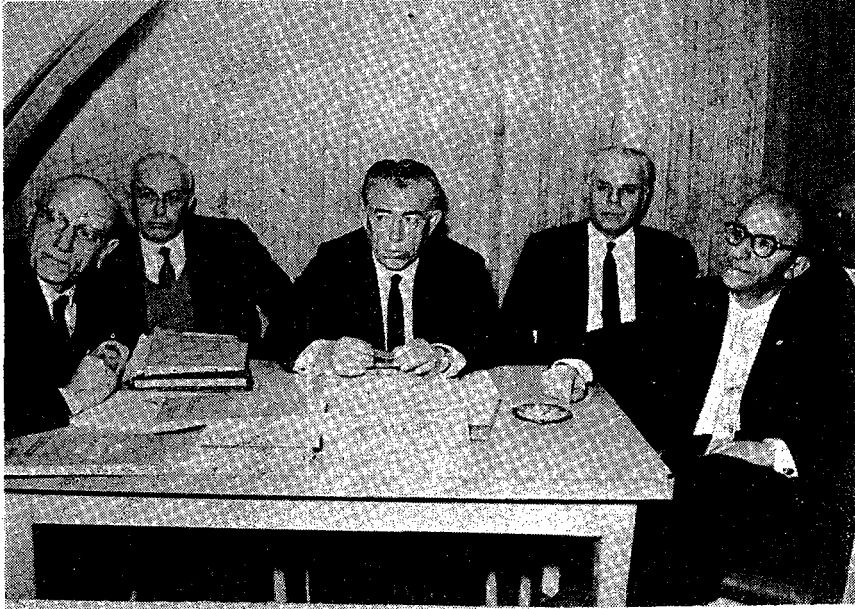
fakat bu kanundan istifade edip maaşların artması halinde nisbetleri ne ise o yüzde nisbetini de bunun üzerine ilâve etmek suretiyle ödemeye devam etsinler. Sonra kanunun diğer şekli için bir barem düştünüz.

GENEL SEKRETER ŞEVKİ ERKER'İN KONUŞMASI

Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar, benden evvel konuşan muhterem arkadaşımın mütalâalarına ekliyecek bir husus yok. Yalnız bir nokta var. Bu nokta düğümün çözüm yoludur. Bunun için bir teklif hazırlanmış bulunuyoruz. Bu teklifin gerekçesini gayet kısa arzedeceğim.

Muhterem arkadaşlar, Devlet Memurları Kanununun bir maske altında bazı düşüncelere ve bazı hedeflere yöneltildiğini gün geçtikçe daha iyi görüyoruz. Hakikaten ilk bakışta ileri fikirlere yer verildiğini liyakata ve gayretli çalışmaya yön verildiğini ve memleketin kalkınmasında devlet idaresine yenilikler getirdiğini görek hepimiz çok ümitler besledik ve bunu alkışladık. Ama, bu kanun Meclisdeyken bir yönetici sınıf birinci işaret olarak gözlerimize çarptı Hatırlarsınız bundan evvelki Genel Kurulumuz bu mevzuu ele aldı, dikkledi ve devletin dikkatine arzetti haklı olduğu da sabit oldu. Böylece 36 ncı madde de değiştirildi. Şimdi anlıyoruz ki kanunda öyle bir sistem kurulmuştur ki yönetici sınıfın teknik personel ile olan münasebetini halletmekle iş bitmiyormuş. Tüzüklerin hazırlanmasında, bütün dairelerde meslektaşlarımızın çalışması sırasında bu durum günden güne aydınlığa çıkmıştır. Fakat iş işten geçmiş değildir. Kanunun 1 Martta yürürlüğe konacağı radyolarda ilân edilmiş olmakla beraber bu gerçek karşısında, mesleğimize yönelen bu hatanın mutlaka düzeltilmesi ve geç kalmadan düzeltilmesi lazımdır. İşte bu konuşmaları bunun için açmış bulunuyoruz. Biraz da meselenin böyle bir istikamet takip etmiş olduğunu ve bizim geç kalışımızın sebebini arz etmek istiyorum.

Muhterem arkadaşlarım, bu hatanın tarih karşısında sorumlusu bir teşkilât vardır. Bunu açıkça söylüyo-

Oda Yönetim Kurulu Kongre çalışmalarını izliyor

Bize burada temin edilen hayat seviyesinin yarısını temin edin biz vatanımıza geleceğiz, diyorlar. Diğer 30 kişi de devlet sektöründe çalışıp devletin her hangi bir sebep dolayısıyla çıkardığı yetmiş elemanlarımız olup, bugün o arkadaşlar hususî sektörde vazife görmektedirler. Devlet yetmiş olgun elemanları da bu sebepten dolayı kayıp etmiştir. Bunların hepsini topladıktan sonra bugün geriye dokuz kişi kalıyor. Bu dokuz kişi de devlet hizmetinde çalışmaktadırlar. Bu dokuz kişi de sırf barem içinde çalıştığı için bu kadar emeğin karşılığını hiç almazsa alalım diye bekliyorlar. İnanın bana alacağı şeyde bir ev parası da olmayacaktır.

Şimdi bu mevzuda gittiğim şirketin genel müdürü ile konuştum. Dedim ki, sizin büronuzda 225 tane tek-

lardı. Fakat diğer bütün mühendisler gelip onlardan sual soruyorlar, onlar da diyorlar ki, falan talimatı aç oku yap. Ondan sonra da gidip kontrol ederlermiş. Bu hâdiseler bu şekilde. Bunların aldıkları parayı bir genel müdür, bir de personel şefinden başka kimse bilmezmiş. İşte bir şirketin yaşaması buna bağlıdır. Sonra bana dedi ki, benim bunların içinde 250 dolar verdiğim mühendis de var, 5-10 bin dolar verdiğim adamlar da var, dedi. Bu bakımdan biz verdiğimiz parayı kimseye bildirmiyoruz, eğer çalışmıyacaksa güle güle gider, başkasını buluruz, dedi. Şimdi benim en son teklifim arzedilen tekliflere ilâveten bugünkü durumda Devlet Martta bu işe başlamadan evvel bizim haklarımızı korumak, yâni bugünkü durumda aldığımız maaşları, paraları alalım ve

ruz, çekinmeden söylüyoruz. Devlet Personel Dairesi büyük bir vebal altındadır. Çünkü, bilmediği, anlamadığı mevzularda ve meselelerde hüküm sahibi olduğunu iddia etmiş ve bunda ısrar etmiştir. Ve maalesef devlet teşkilatımız ve hatta yasama organımız meselenin derinliklerine, detaylarına inmek fırsatını bulamadığı için bu gidişe ve aldanışa mahkûm olmuştur. İşte bizim görevimiz, bu aldanmayı ortaya koyup uyarmaktır. Kanunumuz bize bu vazifeyi veriyor, vıcdanlarımız bu vazifeyi yapmayı emrediyor. Bunu sonuna kadar yürütmeye and içeceğiz. Sevgili arkadaşlarım, sayın meslektaşlarım, muhterem başkan beni mazur görsünler, konuşmam uzun sürmeyecektir. Bütün meslekdaşlarımızın dertleri üzerinde hemfikir olduğumuz bir anda sabrınızı kötüye kullanmamak için şu anda sözlerimi kesmekten kendimi vazifeli addediyorum. Binaenaleyh, artık bu düğümün çözülmesi için bir teklif sunulmasının sırası geldiğine inanarak şu hususları arz etmek istiyorum. Teklifimiz şudur :

Cumhurbaşkanlığına,
Senato Başkanlığına,
Millet Meclisi Başkanlığına,
Başbakanlığa,
Devlet Bakanı Sayın Cihat Bilgehan'a

Partilerin Meclis Grup Başkanlıklarına.

İnşaat Mühendisleri Odasının XII nci Genel Kurulunda 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun tatbikatı ile ilgili olarak aşağıdaki tekliflerin, yurt kalkınmasının temel şartları ile büyük ilgisi göz önüne alınarak, yüksek bilgi ve irtıfalanıza arz olunmasına (oy birliği ile) karar verilmiştir.

1 — 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu inşaat yatırımlarını yönetecek ve yürütecek olan mühendis, mimar ve teknikerlere uygulanmamalı ve bir "Teknik Personel Kanunu" hazırlanmalıdır.

2 — Teknik Personel Kanunu hazırlanmaya kadar bu toplulukların bu kanunun kapsamından çıkarılması için Yüce Meclisin Bayındırlık Komisyonunda görüşülmekte olan kanun teklifinin, kanunlaşması gerçekleştirilmelidir. Veya 657 sayılı Kanunun uygulanması ertelenmelidir.

3 — Devlet Personel Dairesinin teknik hizmetlerini ve teknik personelin nitelik ve koşullarını kavrayabilecek şekilde örgütlenmesi derhal gerçekleştirilmeli ve personel heyetine en az iki mühendis getirilmelidir.

En derin saygılarımla.

BAYINDIRLIK BAKANİ SAYIN İBRAHİM ETEM ERDİNÇ'İN KONUŞMASI

Sayın Başkan, değerli meslekdaşlarım, hepinizi hürmet ve muhabbetle selâmlarım.

Muhterem arkadaşlarım, mühendislik mesleğinin önem ve kıymetinden sizlere bahsedecek değilim.

Değerli arkadaşlarım esaslı konuşmalar yaptılar. Bendeniz onların yaptıkları konuşmalara kısaca ve vaktinizi almadan cevap arz etmek isterim. Biliyorsunuz Personel Kanunu 1 Marttan itibaren meriyete girecektir ve hükümet bu hususta karardır. Yalnız mühendislerin ve teknik elemanların dertlerini yakinen sizlerin de bir temsilcisi olarak bilmekteyiz ve bunu hükûmete aksettirmiş bulunuyoruz. Biliyorsunuz, kanun metninde sınıf tüzüklerinin hazırlanması ve bir kat sayının çıkarılması, ayrıca kadro kanununun çıkarılması mevzuu vardır. Henüz bu kanunlar çıkarılmamıştır. Kat sayı bütçe ile birlikte çıkacaktır. Hükûmetimiz teknik eleman ve mühendislerin dert ve dâvalarını halletmek için evvelâ teknik eleman ve mühendis çalıştıran bakanlıklar arasında bir toplantı tertiplemiştir. Bu toplantı neticesi Bakanlar Kuruluna getirilmiş ve personel kanunu ve bu durum Bakanlar Kurulunda konuşulmuştur. En son aldığımız karar 657 sayılı Devlet Personel Kanunu 1 Marttan itibaren yürürlüğe girecektir. Teknik Personel ve Mühendisler tamamiyle almakta olduğu maaş ve yevmiyeleri almaya devam edeceklerdir. Ve ek vazifelerini de, diğer mahrumiyet zamlarında almaya devam edeceklerdir. Ancak bu yeni kanunun çıkmasına değin devam edecek ve yeni kanun çıktıktan sonra yeni kanuna intibak ettirileceklerdir. Bu arada ancak tahmin ediyoruz üç-beş ayda tüzükler ve kadro kanunları hazırlanabilecek ve Meslisten çıkabilecektir. Çünkü Mart

sonunda Senato Seçimine gidilecek kura çekilecek ve Senato seçimine gidilecektir. Ondan sonra Haziran 5 de seçim vardır. Bu aylarda Meclis tatile girecektir. Ondan sonra Meclisin yaz tatili geliyor ve tahmin ediyoruz ki, bu kanunların çıkması en az 4 - 5 ay sürecektir. Bu müddet içinde bizim yapacağımız yeni bir teknik personel kanununun hazırlanmasıdır. Bendeniz Hükûmette sizleri temsil eden bir Bakan olarak Personel Kanununun teknik elemana ve mühendislere tatbik edilmemesi fikrinde ve kanatindeyim. Ve Bakanlığım konuşulmakta olan kanun tasarılarının 1 inci maddesinin tadilini teklif edenlere ve oda ile hem fikirdir.

Değerli meslektaşlarım, dert ve dâvalarınızla ilgilenmek elbette hükümet içinde bulunan bir bakan olarak vazifemizdir. Diğer arkadaşlarım da bunu kendilerine bir vazife addetmektedirler. Diğer Bakan arkadaşlarım vazifeleri icabı aranızda bulunmamaktadırlar. Bendeniz Hükûmet adına yurdum muhtelif yerlerinde fedakârane vazife gören meslekdaşlarımıza ve teknik elemanlara teşekkürü bir vazife bilirim. Benden evvel konuşan kıymetli arkadaşlarımızın izah bu yurdukları gibi, bu personel kanunu bizi tatmin edici değildir. Ve hakikaten bir kalkınma çabası içinde bulunan Türkiyemizin kalkınmasını gereletecek bir niteliktedir. Demin arzettiğim gibi, bu kanunun getirilmesi hususunda icabeden yapılacaktır. Hepinizi hürmet ve muhabbetle selâmlar, kongrenin başarılı olmasını temenni ederim.

SUHA SOMER'İN KONUŞMASI

Sayı Başkan,
Sayın Bayındırlık Bakanı,
Sayın Misafirler,
Sayın Meslektaşlarım,

Gelecekte çağımızın tarihi yazılırken, 20. yüz yılın ikinci yarısı çok muhtemel olarak "Atom ve Feza Çağına Giriş" diye anılacaktır.

Atom ve feza konularında yeni buluşların verdiği imkânlar, insanlığın görüş ve bilgi ufuklarını birdenbire çok genişletmiş, bilimsel ve endüstri alanlarında şimdiye kadar bilinmeyen yeni konularda pek çok sa-

yıda teknisyenin yeni metodlarla çalışmasına imkân hazırlanmıştır.

Gelişmiş milletlerde, yeni buluşlardan faydalanılarak daha rahat, daha iyi ve daha hızlı bir hayat uğrunda tüketim istekleri artarken, gelişmekte olan milletler, artan nüfuslarının yiyecek ve giyecek isteklerinin baskısı altında, gelişmiş milletler ile aralarındaki uzaklığı azaltmak için halkınma yarışına girmişlerdir.

Dünyada nüfus artışının getirdi-

daki yıllık artışların, yıllık mühendis yetiştirme miktarına nazaran hızla yükselmesi ve bu olayın getirdiği problemlerdir."

Bu kurumun hazırladığı rapora göre, 1963 yılında Birleşik Amerika'da değişik ihtisas kollarından 780.000 mühendis mevcut bulunmaktadı. 1970 yılında tahmin edilen mühendis ihtiyacı, bu adede göre % 90 artarak 1.484.000 olacaktır. Mühendis ihtiyacındaki yıllık artış 81.000 dir. Halbü-

İngiltere, Almanya ve İsviçre'de mühendis ihtiyacının artmakta olması, bilhassa çalışma şartları pek iyi olmayan Orta - Doğu'lu genç mühendisler için cazip olmaktadır. Son yıllarda İsviçre'de yabancılara karşı, İsviçre'nin milli karakterini ve ananelerini bozdukları iddiası ile başlayan oldukça yaygın kampanyanın, mühendisler için daha müsamahakâr olduğu söylenmektedir.

Böylece, çağımızın ilk tesiri, mühendis'e olan ihtiyacın şiddetle artmasında görülmüş ve mühendisler dünyada adeta mümtaz bir çalışma düzenine sahip olmuşlardır. Yurdumuzda, mühendislerimizin yabancı memleketlere çalışmak üzere gitmesi üzerinde durulurken, yabancı memleketlerdeki çalışma imkânları ile yurdumuzda inşaat mühendisliğinin gelişmesine engel olan şartlar beraber mütalâa edilmelidir.

Atom ve feza çağının mühendislik üzerindeki ikinci tesiri de, teknolojik bilgilerin her yıl büyük nispette yenilenmesi ve yeni buluşların yakından izlenmesi zorunluğu olmaktadır. General Electric Şirketinin yaptırdığı bir incelemeye göre, mühendislerin bilgilerinde her yıl % 10 kadar bir kısmı faydasız hale gelmekte ve yeni teknoloji buluşlarının gerektirdiği yeni bilgiler de yine her mühendisin ortalama bilgisinin % 10'u mertebesinde olmaktadır.

Nasıl bir analize dayandığı meçhulümüz olan bu araştırmanın neticesi bize biraz mübalâğalı görünmekte ise de, mühendislik mesleğinde her yıl bilgilerimizin bir kısmının lüzumsuz veya pratik olarak kullanılamaz hale geldiği ve bunların yerine yeni bilgilerin ikamesinin, mühendis mesleğinde kalabilmek için bir şart olduğu bir hakikattir.

Yeni buluşların ve araştırmaların bütün dünya mühendislik camiasına mal edilmesinde, her dilde yayınlanan pek çok literatürden ziyade, Uluslararası teknik kurumların, kongreleri, toplantıları, seminerleri ve raporları çok büyük bir hizmet görmektedir. Dünyanın hemen hemen bütün milletlerinin çok önem verdikleri uluslararası teknik kuruluşlarla ilişkilerimize biraz sonra tekrar değineceğiz.

Bilim ve teknolojiadaki hızlı ge-

XII. Genel Kurul Toplantısına katılanlardan bir görünüşü

ği problemler bugün bölgesel olmaktan çıkmış, dünya nüfusuna her gün ilâve edilmekte olan 200.000 insanın asgarî yaşama ihtiyaçlarının temini, bütün insanlığın müşterek endişesi haline gelmiş bulunmaktadır.

İhtiyaçların büyük bir hızla artması, bütün dünyada bilimsel, teknik ve endüstri sahalarında çalışan teknisyenlere olan ihtiyacı da hızla artırmaktadır. Bugün dünya da hemen bütün milletler, artan istekler ve yeni teknoloji karşısında mühendis sayısının çok noksan olduğundan şikâyet-cidirler.

1963 yılında, Birleşik Amerika'nın (Milli Bilim Kurumu NSF) tarafından yapılan bir incelemeye göre, kendi deyimleriyle: "Feza çağının Birleşik Amerika'daki en büyük tesiri, mühendis miktarının ihtiyaçlar nispetinde hızla artması, daha doğrusu mühendis ve teknisyen ihtiyacının

ki, halen mühendis adedinde artma kabiliyeti yılda 64.000 dir ki arada yılda 17.000 adet mühendis noksan kalacaktır. Rapor, bu açığın tesirlerinin azaltılması için bir taraftan eğitim imkânlarının üzerinde durulmasını, diğer taraftan bir müddet için mühendis olmayan personelin önemli olmayan teknisyenlik kadrolarında çalıştırılmasını ve mevcut mühendislerle müessir çalışma imkânı ve düzeni sağlanmasını tavsiye etmektedir.

Kanada'da zengin kaynakların değerlendirilmesinde mühendis ihtiyacı o kadar artmıştır ki, Kanada'ya hicret etmek isteyen mühendislere büyük kolaylıklar gösterilmekte ve bu konuda cazip propagandalar yapılmaktadır. Daha iyi çalışma şartları yüzünden yurdumuzdan da son yıllarda Kanada'ya hicret etmekte olan meslektaşlarımızın artması, üzerinde durulacak bir konudur.

lişme, dünyada inşaat mühendisliği-nin çalışma sahasını da çok genişletmiştir. M.I.T.'nin inşaat mühendisliği profesörlerinden Charles Miller, yazdığı bir makalede modern inşaat mühendisliğinin çalışma sahasını şu şekilde tarif etmektedir :

"İnşaat Mühendisliği, favkalâde geniş bir meslek sahasıdır. İnşaat mühendisi zamanımızda otomobil şoförünün psikolojisinden Polimerlerin kimyasına, Dispersion mekanizmasından bilgisayarların lisanına, Trafik Akımı Teorisinden İnce Kabuk tatbikatına, Yer yüzü fizikinden mikrobiyolojiye kadar çok çeşitli konularla ilgilenmek mecburiyetindedir. İnşaat mühendisliğinin diğer mühendislik bilimleri, fizik, matematik, kimya, biyoloji, sosyoloji, iletişim, mimarlık, şehir planlaması, hukuk, toplum sağlığı, ekonomi, yöneticilik, sosyoloji, maliyecilik ve diğer bir çok meslek grupları ile sıkı bağları mevcuttur. Modern bilim ve teknolojiye gelişmeler, nüfus ve milli ekonomideki artışlarla, inşaat mühendisliğinin çalışma sahasındaki komplekslik ve diğer bilim dalları ile bağlantıları hızla artmaktadır."

Bu tablonun genişliği, inşaat mühendisliğinde daha çok ihtisaslaşmayı mecburi kılmaktadır. Daha dar sahalarda daha çok eğitim ve tecrübe ile ihtisasların teşekkülü gerekmektedir. Yurdumuzda da inşaat mühendisliğinin gelişmesi üzerinde durulurken, ihtisaslaşmanın zorunluluğunu gözden uzak tutmamak gerekir.

Türkiye'de inşaat mühendisliğinin gelişmesi ve bu gelişmenin problemleri üzerinde biraz durmak isteriz.

Yurdumuzda, az gelişmiş olmaktan kurtulmak, kalkınma için hamleler yapmak bahis konusu olduğu zamanlar, bu çabaların en büyük ağırlığı daima inşaat mühendislerinin omuzlarına yüklenmiş ve meslektaşlarımız bu şerefli ödevleri daima başarıyla yapmışlardır.

Cumhuriyet devrinde ilk büyük mühendislik hamlesi, bildiğiniz gibi demiryolu inşaatıdır. Anadolu'nun doğusu ile batısının demiryolu ile bağlanması, herşeyden önce Türk inşaat mühendislerinin çok güç yaşama şartları içinde çalışarak başardıkları bir eserdir.

Devlet Kara Yolları ve Devlet

Su İşleri Teşkilâtının kurulması ve kendi konularında büyük hamleler yapmaları, yine inşaat mühendislerinin bütün yurt sahada çok zor şartlar altında görev almaları ile kabil olmuştur.

Fedakâr meslektaşlarımızın, bilim ve teknolojiye ileri olan meslektaşlarımıza kıyasla çok daha zor şartlarla çalışarak, fakat onlardan hiç bir sahada geri kalmadan, inşaat mühendisliğinin her dalında yurdu güzel eserlerle donattıkları iftiharla kaydedilecek bir husustur.

Yurdumuzda nüfus artışının çok yüksek olması, ekonomimizi dengelemek ve sağlamlaştırmak, atom ve feza çağında hızla ilerleyen milletlerin çok gerisinde kalmamak çabasında olmamız, bütün milli kaynaklarımızı kalkınma hedefine tahsis etmek zorunluluğunu gerektirmektedir. Bu çabada yine en büyük görev payı inşaat mühendislerine düşmektedir. Kalkınma için yapılacak yatırımların % 65'i inşaat mühendisleri ve teknik personelin eliyle gerçekleştirilecektir.

Yurdumuzda inşaat mühendisleri sayısının, kalkınmanın gerçekleşmesi bakımından endişe verecek kadar az olduğu bir hakikattir. Bugün Odamıza kayıtlı inşaat mühendislerinin adedi 4558 dir. Yani hemen hemen her 7.000 kişiye bir inşaat mühendisi düşmektedir. Türkiye ortalamasında ihtiyaçları olan 7.000 kişilik bir topluluğu düşününüz. Bu topluluğun yol, demiryol, hava meydanları, okul, hastahane, oturacak ev, resmi binaları, çarşısı, sineması, içmesuyu, kanalizasyon, sulama, taşkınlar korunma, enerji, köprü vesair bütün mühendislik tesislerinin etüd, proje, inşaat ve kontrolü, proje idaresi ve işletmesi ortalama bir inşaat mühendisi tarafından yürütülecektir.

Bu tablonun daha ilginç bir tarafı da var : Yurdumuzda mevcut 4558 inşaat mühendisinin % 26,4'ü Ankara'da, % 29,8'i İstanbul'da bulunmaktadır. Resmî ve özel kuruluşlar bu iki şehirde toplandığına göre bu sonucu normal saymak kabildir. Bu iki büyük ilimiz dışında, % 43,8, yani 2.000 kadar inşaat mühendisi kalmaktadır. Bu da, 14.000 kişiye bir inşaat mühendisi demektir. Bir mukayese fikri vermek için belirtelim : Komşumuz İsrail'de, 2,6 milyon nü-

fusa mukabil 5.000 inşaat mühendisi çalışmaktadır. Yani İsrail'de 520 kişiye bir inşaat mühendisi düşmektedir.

İnşaat mühendislerimizin sayısındaki noksanlık tablosu, kalkınma planlarını tertip edenlerle tatbik edenler tarafından dikkatle izlenmelidir. Kalkınma için yatırım yapmak vaz geçilmez bir zorunluk olduğuna göre bu konudaki tedbirler neler olmalıdır?

Herşeyden önce şunun belirtmeliyiz ki, inşaat mühendisi sayısında ki noksanlık, yurd dışından mühendis getirilerek veya mühendislik hizmetlerini yurd dışına aktararak giderilemez; buna alsa imkân yoktur.

Konuşmamızın başında, atom ve feza çağının sebep olduğu hızlı gelişmeler yüzünden, en ileri memleketlerde bile mühendise, hele kalifiye mühendise çok ihtiyaç olduğunu belirtmiştik. Bugün, kendi mühendislerimize - biraz sonra üzerinde duracağımız gibi - ödeme ve çalışma şartları bakımından son derece konservatif bir sisteme gitmeğe çalışırken ileri memleketlerde bize nazaran çok geniş ödeme ve çalışma imkânları temin edilen mühendisler için, Türkiye de bir rekabet sahası yaratmak, yani onlar için kendilerine denizaşırı veya yurd dışı olacak çalışmaların cazip hale getirecek ödeme ve çalışma şartlarını burada sağlamak doğru olur mu ve kabil olur mu? Bunun cevabı elbette ki hayır'dır.

Şu halde, yurd kalkınmasını temin edecek inşaat yatırımları ancak Türk inşaat mühendisleri eliyle gerçekleştirilebilir ve bu böyle olacaktır.

İhtiyaçlarımıza nazaran (inşaat mühendisi sayısındaki eksiklik, bir takım köklü tedbirleri zorunlu kılmaktadır.

Bu tedbirlerin başında, eğitim sistemimiz planlanırken, yurda daha çok mühendis yetiştirecek üniversitelerin ve fakültelerin tesisine öncelik verilmesi gerekmektedir. Bir taraftan okumak isteyen onbinlerce genç "Okul" diye feryad ederken, diğer taraftan büyük ölçüde mühendis sıkıntısı çekmek, bize yol göstermektedir.

İnşaat mühendisinin çalıştığı konularda daha müessir ve daha verimli olmasını temin edecek, daha rasyone

çalışma imkânlarını verecek tedbirlerle de almak gerekir.

Bunların arasında, "mühendis yardımcısı" yetiştirmek, yani çok dar sahalı mühendislik çalışmalarında, inşaat mühendisi yerine, yalnız bu saha için özel olarak yetiştirilmiş diğer elemanları kullanmak gelir. Her yıl liselerden mezun olup iş bulamayan binlerce genç, merkezi bir eğitim plânı ile açılacak kurslarda ve iş yerinde eğitim yolu ile mühendisliğe

hem doktor hem yönetici, hem hukukçu, hem yönetici, hem öğretmen, hem yönetici vs. olmak durumunda olan diğer meslek mensupları da olacaktır. Yani, yöneticilik bilimi, meslek gruplarının müşterek bilimi olmaktadır. Otomobil kullanan bir doktorun şoförlük ehliyeti olması gibi, başhekim olan bir doktorun yöneticiliği bilmesi veya öğrenmesi mecburiyeti vardır. Ama, yalnız yönetici olanların, yönetici âlimi olsalar bile,

sının müşterek deklarasyonu üzerinde yasa ma organlarının ve hükümetimizin dikkatle duracağını ve gerekli tedbirlerin süratle alınacağını ümid ediyoruz.

İnşaat mühendisliğinin gelişmesinde ihtisas, yurdumuz için de önemli bir konudur. İstihdam sisteminin bir neticesi olarak, bir inşaat mühendisinin aynı konu üzerinde uzun müddet çalışması, çok zor hale gelmiştir. "Daha dar sahalarda daha çok eğitim ve tecrübe" ile elde edilmesi gereken ihtisaslaşma için ilk görev üniversitelerimize düşmektedir. Fakat asıl eğitim ve tecrübe, bildiğiniz gibi Üniversite sonrası çalışma hayatında mümkün olmaktadır. Yatırım yapan idarelerin, kendi ihtiyaçları için kendi kadrolarında gerekli ihtisas elemanlarını yetiştirecek şekilde, dar sahalarda "uzun müddet istihdamı" sağlayabilecek çalışma ve ödeme şartlarını temin etmeleri gerekli olacaktır.

Ayrıca, kitap ve rapor yazmak, her kuruluşta özel olarak teşvik görülmelidir. Seminerler ve kurslarla bilgi değişimine imkân verilmelidir.

Dış memleketlerde staj, eğitim ve görgü artırılması, hükümetten beklediğimiz tedbirler arasındadır. Bilhassa genç mühendisler için dış memleketlerde staj ve eğitim imkânları arttırılmalıdır. Modern teknolojinin ve mühendislikteki ilerlemelerin en fazla bu yol ile yurda girmesi kabil olacaktır.

Yurdumuzda inşaat mühendisliğinin gelişmesi bakımından çok önemli olan, hükümetten üzerinde hassasiyetle durmasını beklediğimiz diğer bir konu da inşaat mühendisliği ile ilgili uluslararası teknik kurumlarla işbirliği konusudur.

Dünya mühendislerinin, politik görüş, renk, ırk, az veya çok gelişmiş olmak farkı gözetilmeksizin, bütün teknik konuları raporlar halinde görüşüp münakaşa ettikleri ve çalışmalarının neticelerini müştereken yaydıkları bu kurumlar, bilim ve teknolojiye dünya ölçüsünde bir ortak ortam yaratmakta ve her araştırma ve buluşu dünya ölçüsünde inşaat mühendisliğine mal etmede en müessir çalışma şekli olmaktadır. Bilhassa bazı Arap memleketleri, Hindistan ve Pakistan'ın bu kurumlardan ne-

XII. Genel Kurul Toplantısına katılanlardan diğer bir görünüş

çok faydalı yardımcıları haline gelir.

Hiç şüphe yoktur ki tedbirlerin en önemlisi, yatırım projelerinde çalışacak inşaat mühendisleri için, projeleri yerlerine, önemlerine ve yüklenecek mesuliyetlere uygun olacak bir istihdam politikası yürütmektir. Her görevi bir memuriyet kalıbı olarak gören, devlet idare sistemini bir takım masalardan ibaret bir sistem şeklinde tasavvur eden Devlet Memurları Kanunu, yurdumuzda inşaat mühendisliğinin gelişmesine en büyük engeli teşkil edecektir.

Yöneticilik bir bilimdir. Konuşmalarımızın başında ifade ettiğimiz gibi, modern inşaat mühendisi nasıl diğer bilimlerle ilgilenmek zorunda ise, yöneticilikle de ilgilenmektedir. Zira inşaat mühendislerinin bir kısmı, aynı zamanda yönetici olmak durumundadır. Buna paralel olarak

yurdun bütün problemlerini çözecek sihire sahip olduklarını zannetmek gülünç olur. Şoförün doktorluk yapmaya kalkışması gibi.

Bünyesinde değişik meslek gruplarının mümessilleri. Bu arada inşaat mühendisi bulunmayan Devlet Personel Dairesinin, kimseye danışmadan hazırladığı Devlet Memurları Kanunu bu sebeple bünyevi bir sakatlıkla doğmuştur. Kimseyi memnun edeceğe de benzememektedir.

10195 sayılı kararnamenin çıkarılmasına sebep olan realiteler ortadan kalkmış değildir. Projelerini yürüten, yatırımlarında gecikecek dairelerin baskısı, Devlet Memurları Kanununu, çok yakında bir takım eklerle, istisnalarla, dallarla bir ucube haline sokacak, bu aradaki çekişmelerden en çok yatırımlar zarar görecektir. Bu konuda, 6 mühendis oda-

kadar faydalandıkları ve bu kurumların neşrettikleri teknik raporlarda çok sık rastlamaya başladığımız Arap, Hintli veya Pakistanlı meslektaşlarımızın isimlerinde anlaşılabılır.

Yurdumuzda bu tip uluslararası teknik kurumların milli komiteleri -yanılmıyorsa ikisi veya üçü hariç- ya hiç mevcut değildir, veya devlet kuruluşlarının kendi içine kapanık, Türkiye'de inşaat mühendisliği genel efkârının faydalanmasına imkân ve müsaade vermiyecek statülerle kurulmuştur. Bu kapalı milli komitelerin çalışmaları tabii olarak çok zayıf, yalnız kongre zamanı sınırlı bir kaç kişiye seyahat imkânı verecek şekilde olmaktadır. Çok zaman bu kongrelere hiçbir rapor götürülmemekte ve oralardan bir şey getirilmemektedir. Bu imkânların heba olması, Türk inşaat mühendisliği için hakikaten bir kayıptır. Bütün bu milli komitelerin, örnek bir statü ile Türk inşaat mühendisliği topluluğuna tamamen açık olarak yeniden kurulması, rapor yazılmasının teşviki, hatta dış memleketlerdeki kongre ve toplantılara gönderilecek üyelere bu konuda çalışan ve rapor yazan meslektaşlarımızın muayyen bir nispette katılmasının mutlaka temini gerekir. Kongre ve toplantılardan dönen heyetlerin, inşaat mühendisliği topluluğunun yararlanabileceği şekilde birer kongre ve toplantı raporu yayınlanması da bir usul haline getirilmelidir.

Yurdumuzda yatırım bütçelerini ve ekonomimizi olduğu kadar inşaat mühendisliği topluluğunda iş yapma kapasitesini kemiren korkunç ve müzmin bir hastalık vardır: Sözleşme tipleri, şartnameler, birim fiyatlar. Yıllardanberi bu konuda çok sözler söylenir, çok tenkitler yapılır, fakat bu hastalığı önlemek için ciddi hiçbir adım atılamaz. 2490 sayılı kanun, sözleşme şartname ve birim fiyat keşmekeşinin her yıl sebep olduğu gecikmeler, zararlar, inşaat mühendislerinin çalışma saatlerinden israf edilen çok kıymetli zaman, devlet idare mekanizmasını işgal eden toplarda yazışma, çekişmelerin sebep olduğu heves kırıklığı, her halde milli ekonomimize bütün yurtda sellerin ve zelzelelerin sebep oldukları zarardan çok daha fazla zarar vermektedir. Bugün inşaat mühendislerimiz, redaksiyonu en az bir çeyrek yüz yıl önce yapılmış şartname ve birim fiyatlardaki kelime zincirlerinin adeta esiri halindedir. Ümit ederiz ki, bu gizli âfete medeni çözüm yolları bulmak, yasama organlarımızın ve hükümetin her halde titizlikle üzerinde duracağı bir konu olacaktır.

İşlerin sürüncemede kalması ve müzminleşmesine sebep olan diğer bir hastalık ta, kâfi bir etüd ve proje çalışması yapılmadan işlerin ihale edilmesidir. İnşaat mühendislerini bu sebeple uzun yıllar sürüncemede kalan bu gibi işlere bağlayıp başka projelerde çok kıymetli olacak çalışma-

larını israf etmek te bir kayıp olmaktadır. İnşaat programlarını gerçekleştirmek için sağlam donelere istinat etmeyen, kâfi etüdü olmayan, alalecele yapılmış projelerle ihalelere gitmek ve proje safhasını ihale ile beraber yürütmeğe çalışmak yanlış bir yol olmaktadır.

İnşaat mühendisliği hizmetlerinin, devlet kuruluşlarındaki kadrolarıyla programlarına uygun olarak yetiştirilemediği takdirde, özel mühendislik firmalarından yararlanmak yolunu tıkalı tutmamak gerekir.

Proje ve mühendislik hizmetlerinin ihale şekli üzerinde yapılan çalışmaların, fiyat rekabeti yerine hizmet rekabeti esas alınmak üzere bir sonuca vardırılması, yurtda mevcut bütün mühendislik potansiyelinden kalkınma yolunda yararlanmak imkânını verecektir.

Aziz meslektaşlarım.

Yurdumuzda inşaat mühendisliğinin gelişmesi ile ilgili problemleri ve bu hususta yasama organları ile hükümetten beklediklerimizi, sınırlı bir konuşma müddetinin müsaadesi nispetinde ifade etmeğe çalıştım.

Yurd kalkınmasında en mesuliyetli görevleri almakta ve alacak olan inşaat mühendislerinin bu problemleri ile ilgilenmek, Kalkınma Planının uygulanmasında pek çok önemli pürüzü ortadan kaldıracabilecektir.

Hepinizi saygı ve sevgi ile selâmlarım.

PERLİSOL

Isı ve Ses izolasyonunda

CECAT PERLİT MADEN VE SANAYİ A.Ş.

ŞÜRO : İstiklâl Cad. Ankara İş han 99/5 - Tel. : 44 40 78

FABRİKA : Sülüce İmrahor Cad. No. 25 - Tel. : 44 91 12

(Mühendislik - 55)

CUMHURBAŞKANLIĞINA, SENATO ve MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA, PARTİLER MECLİS GURUPLARI VE PARTİLER GENEL BAŞKANLIKLARINA, BAKANLIKLARA, TRT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ve ANADOLU AJANSINA ÇEKİLEN TEL

İnşaat Mühendisleri Odası'nın XII. Genel Kurulunda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun kalkınma hamlesi içinde bulunan Türkiye'mizde en büyük rolü olan Teknik Personelin çalışma şartlarına ve durumlarına uymadığı ve bu sebeple yatırım hizmetleri nin önemli şekilde aksayabileceği müzakere ve tesbit edilmiştir. Sayın Bayındırlık Bakanının yaptığı konuşmadan kendilerinin de adı geçen kanun konusunda Kongre görüşüne katıldıkları memnuniyetle müşahade olunmuştur.

Genel Kurul, aşağıdaki tekliflerin, yurt kalkınmasında temel şartları ile büyük ilgisini gözönüne alarak, yüksek bilgilerinize arz olunmasına ve Kamu Oyuna duyurulmasına oybirliği ile karar vermiştir :

- 1 — Teknik Personel Kanunu ivedilikle çıkarılmalıdır.
- 2 — Teknik Personel Kanunu çıkarılınca kadar 10.195 sayılı kararnameye tâbi olarak çalışan personelin 657 sayılı kanun kapsamında mütalâa edilmemesi için, halen Meclis Komisyonlarında bulunan Tasarının Kanunlaşması temin olunmalıdır.
- 3 — Halen Memur ve ücretli olarak çalışan Teknik Personele tatbik edilecek Tüzüklerin sür'atle tadil edilmesi ve Kadro Kanunları çıkıp tatbikata başlanıncaya kadar halen mevcut ödeme şekline aynen devam olunması temin edilmelidir.
- 4 — Devlet Personel Hey'etinde Teknik Personeli temsil edecek en az iki üyenin bulundurulması imkânları yaratılmalıdır.

Bu tel metni ayrıca bütün Senatör ve Milletvekillerine, Başına ve TRT ye verilmiştir.

26 ŞUBAT 1966 TARİHİNDE XII. GENEL KURUL TARAFINDAN TÜRK BASININA VERİLEN BİLDİRİ

"İki gündür İmar ve İskân Bakanlığı toplantı salonunda devam eden İnşaat Mühendisleri Odası XII. Genel Kurulu meslekleri ile ilgili konuları görüşmüş ve bunlardan aktüel bir konu olan Devlet memurları Kanunu ile ilgili açıklamayı, herhangi bir yanlış anlamı önlemek üzere, gerekli görmüştür.

— 675 sayılı kanun ve ona bağlı olarak çıkarılması zorunlu tüzüklere ait Devlet Personel Kurulundan geçen tasarılar, genel olarak devlet hizmetlerinin sür'atli kaliteli ve ekonomik görülmesi esasını temin edecek nitelikte değildir.

— Her iktisaden geri kalmış ülkede olduğu gibi, Türkiye'de de, en mühim problem yatırımların gerçekleşmesi ve nüfus başına düşen mali geliri arttırmaktır.

— Yatırımların başarısı, devletin, teknik personel istihdamını mümkün kılacak şartları temin etmesine, teknik personelin her türlü yetiştirme şartını teşvik etmesine bağlıdır.

— Mevcut kanunun tatbiki devlet hizmetlerinden teknik personel eli ile görülecek olanlarını tamamen aksatıcı niteliktedir.

— Bu kanun bugünkü hali ile tatbik edildiği takdirde, devlet mühendislerinin büyük çapta özel sektöre intikal edeceği ve özel sektör istihdam hacmi kâfi olmadığı takdirde de iş aramak üzere dış ülkelere gideceği kolayca tahmin olunabilir.

— Bu şartlar altında, İnşaat Mühendisleri Odası, XII. Genel Kurulu 657 sayılı kanunun teknik personel için, devletin kamu görevlerini aksatacak nitelikte olduğunu yeni bir teknik personel kanunu çıkarılmasının zorunlu bulunduğunu tesbit ederek, konuyu herhangi bir hakem kurulu önünde ve açık oturum şeklinde bütün ilgililerle devletin menfaatleri yönünden tartışmaya hazır olduğunu kamu oyuna arzeder.

2411 sicil numaralı üyemiz Na-hit Turhan Odamızdan almış olduğu hüviyet cüzdanını zayi etmiştir. Yenisi tanzim olunduğundan eskisi hükümsüzdür. İlan olunur.

(Mühendislik - 62)

1066 sicil numaralı üyemiz Nevzat Berkay Odamızdan almış olduğu hüviyet cüzdanını zayi etmiştir. Yenisi tanzim olunduğundan eskisi hükümsüzdür. İlan olunur.

(Mühendislik - 63)

1527 sicil numaralı üyemiz Cemil Karataylı Odamızdan almış olduğu hüviyet cüzdanını zayi etmiştir. Yenisi tanzim olunduğundan eskisi hükümsüzdür. İlan olunur.

(Mühendislik - 64)

1945 sicil numaralı üyemiz Lâmi Perker Odamızdan almış olduğu hüviyet cüzdanını zayi etmiştir. Yenisi tanzim olunduğundan eskisi hükümsüzdür. İlan olunur.

(Mühendislik - 65)

2650 sicil numaralı üyemiz Üner Eyüpoğlu Odamızdan almış olduğu hüviyet cüzdanını zayi etmiştir. Yenisi tanzim olunduğundan eskisi hükümsüzdür. İlan olunur.

(Mühendislik - 66)

4445 sicil numaralı üyemiz Tuncer Kopaner Odamızdan almış olduğu hüviyet cüzdanını zayi etmiştir. Yenisi tanzim olunduğundan eskisi hükümsüzdür. İlan olunur.

(Mühendislik - 67)

2833 sicil numaralı üyemiz Mahi Kabakçı Odamızdan almış olduğu hüviyet cüzdanını zayi etmiştir. Yenisi tanzim olunduğundan eskisi hükümsüzdür. İlan olunur.

(Mühendislik - 68)

128 sicil numaralı üyemiz İbrahim Deriş Odamızdan almış olduğu hüviyet cüzdanını zayi etmiştir. Yenisi tanzim olunduğundan eskisi hükümsüzdür. İlan olunur.

(Mühendislik - 69)

Vefat Eden Meslekdaşlarımız

SELÂHATTİN MUSOĞLU

216 sicil numaralı üyemiz Selâhattin Musoğlu'nun vefatını teessürle bildiririz.

Selâhattin Musoğlu 1337 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1942 yılında İstanbul Teknik okulundan mezun olmuştur. Merhum serbest olarak vazife görmektedir.

İnşaat Mühendisleri Odası ve Türkiye Mühendislik Haberleri merhuma Tanrı'dan rahmet diler, kederli ailesine ve bütün meslekdaşlarına taziyetlerini bildirir.

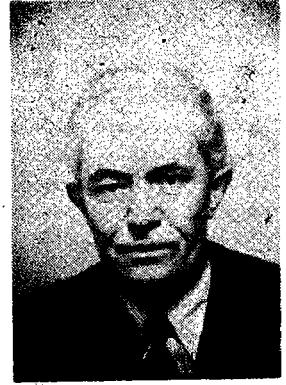

REMZİ BİRAND

1898 sicil numaralı üyemiz Remzi Birand'ın vefatını teessürle bildiririz.

Remzi Birand 1908 yılında Karaman'da doğmuştur. 1933 yılında İstanbul Yüksek Mühendis Mektebinden mezun olmuştur.

İnşaat Mühendisleri Odası ve Türkiye Mühendislik Haberleri merhuma Tanrı'dan rahmet diler, kederli ailesine ve bütün meslekdaşlarına taziyetlerini bildirir.

ASIM CİNGİ

854 sicil numaralı üyemiz Asım Cingi'nin vefatını teessürle bildiririz.

Asım Cingi 1319 yılında Nevşehir'de doğmuştur. 1924 yılında Yüksek Mühendis Mektebinden mezun olmuştur. Merhum Demas Demir Çekme ve Makina Sanayii A. Ş. idare Meclis üyesi ve devamlı bu şirkette çalışmıştır.

İnşaat Mühendisleri Odası ve Türkiye Mühendislik Haberleri merhuma Tanrı'dan rahmet diler kederli ailesine ve bütün meslekdaşlarına taziyetlerini bildirir.

3.2.1966 tarihinden 28.2.1966 tarihine kadar Odaya kaydolan Yeni Üyelerimiz

Sicil No.	Adı Soyadı	Mezun olduğu Okul ve senesi	Şubesi	Şube No.	
5041	Osman Dülger	İ. T. Ü. İnşaat Fakültesi	1965	İstanbul	2325
5042	Servet Eğilmez	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	1965	Merkez	2650
5043	Necdet Ayık	The University of Missourji School of Mines	1961	Merkez	2652
5044	Behçet Ayık	İ. T. Ü. İnşaat Fakültesi	1964	Elâzığ	286
5045	M. Yalçın Tarhan	Robert Kolej	1958	İstanbul	2328
5046	Veysel Çelikkalkan	İ. T. Ü. İnşaat Fakültesi	1965	Elâzığ	289
5047	İ. Cevat Çobanlı	Robert Kolej	1960	İzmir	472
5048	Muzaffer Kaygın	İ. T. Ü. İnşaat Fakültesi	1965	Merkez	2655
5050	Lebib Kaya	Koblenj Müh. Okulu	1963	Merkez	2657
5051	Bülent Taşman	University of Michigan	1952	İstanbul	2330